

Budapest 16. Kerület Kertvárosi Egyesített Bölcsőde

Napsugár Bölcsőde

1164. Budapest, Felsőmalom utca 5-7

Szakmai programja

***„A gyermek fejlődése szempontjából döntő fontosságú, hogy érezze
nem csak szeretik, hanem olyannak szeretik, amilyen.”
/Hermann Alice/***

Tartalomjegyzék

A bölcsőde minőségpolitikája.....	3
1. A bölcsőde adatai.....	3
1.1. Az intézmény bemutatása.....	4
1.2. Az épület bemutatása.....	4
1.3. Bölcsőde alapfeladatai.....	6
1.4. Alapfeladaton túli szolgáltatások bemutatása.....	6
A megvalósítani kívánt program ismertetése megvalósítása.....	12
2. A bölcsődei gondozás-nevelés alap programja.....	12
2.1. Bölcsődei gondozás-nevelés alapelvei.....	12
3. A bölcsődei élet megszervezésének elvei.....	14
3.1. Családlátogatás.....	14
3.2. Bölcsőde kóstolgtató.....	14
3.3. Beszoktatás.....	14
3.4. Saját „kisgyermeknevelő”- rendszer:.....	15
3.5. Gyermekcsoportok szervezése, napirendje.....	15
4. A gondozás nevelés feladatai.....	18
4.1. Egészséges életmódra nevelés.....	18
4.2. Kulturhigiénés szokások kialakítása.....	18
5. Ézelmi fejlődés ,szocializáció.....	19
5.1. Értelmi fejlődés, a megismerési folyamatok fejlődése:.....	19
5.2. Szociális viselkedési szabályok kialakulása, pozitív megerősítés.....	19
6. A bölcsődei gondozás- nevelés főbb helyzeti.....	19
6.1. Gondozás:.....	20
6.2. Önállóságra nevelés.....	21
6.3. Játék.....	21
6.4. Tanulás.....	21
6.5. Zenei nevelés,-vers, mese.....	22
6.6. Környezeti nevelés.....	22
6.7. Alkotó tevékenység.....	22
6.8. Ünnepek -események.....	22
6.9. Mozgás.....	24
7.A gyermekekre vonatkozó bölcsődei dokumentáció.....	24
7.1. A kisgyermeknevelők által vezetett dokumentációk.....	25

7.2. A bölcsődevezetői dokumentáció.....	26
7.3. Bölcsőde felvételi rendje.....	26
8. Jogok és kötelezettségek, érdekképviselet.....	28
8.1 Gyermeki jogok védelme.....	29
8.2 Érdekképviselet.....	30
9. Kapcsolattartás a szülőkkel.....	31
9.1 Külső kapcsolati rendszerek.....	32
10. Fejlesztési tervek, célkitűzések.....	32
11. Az intézmény működését szabályozó törvények, jogszabályok.....	35
11.1 Felhasznált irodalom.....	35

Melléklet:

1. A szakmai program munkaterve
2. A kisgyermeknevelők gondozási nevelési terve

A bölcsőde minőségpolitikája

„Van-e szebb hivatás mint új kertbe az első magot vetni”
/Kodály Zoltán/

El kell fogadni az Országos Alapprogram által meghatározott elvet, miszerint minden gyermek külön személyiség; individuum és szociális lény egyszerre. Fejlődő személyiség, akinek sajátos, életkori és egyénenként változó testi és lelki szükségletei vannak. Személyiségének szabad kibontakozásában a gyermeket körülvevő személyi és tárgyi környezet szerepe meghatározó. A bölcsődében a nevelést-gondozást mindenben ehhez kell igazítani.

1. A bölcsőde adatai

Fenntartó neve és címe: Budapest Főváros XVI. kerületi Önkormányzata /1163 Budapest, Havashalom u. 43./
Intézmény neve: 16. kerület Kertvárosi Egyesített Bölcsőde
Intézményvezető neve: Tamás Jánosné
Székhelye: 1165. Budapest, Centenárium sétány 5/A
Telefon: 400-12-63
Honlap: <https://bp16kertvarosibolcsodek.hu/>
A program érvényessége: 2018. szeptember

A telephely neve: Napsugár Bölcsőde
Címe: 1164. Budapest, Felsőmalom utca 5-7
Telefonszám: 401-03-00
E-mail: napsugarbolcsi16@gmail.com
Nyitvatartási ideje: 6 órától-18 óráig

A bölcsődék nyáron 3 hétre zár be melynek időpontjáról a szülők minden év február 15-ig tájékoztatást kapnak. A bölcsőde zárva tartásának idejére lehetőség van ügyeletet igényelni az erre a célra kijelölt bölcsődében. A bölcsődében április 21-e, vagy ha az pihenőnapra vagy munkaszüneti napra esik, az azt követő legközelebbi munkanap, minden évben nevelés-gondozás nélküli munkanap.

A bölcsődei nevelési év: szeptember 1-től a következő év augusztus 31-ig tart.

A szakmai programért felelős neve: Fehér Edit bölcsődevezető

A bölcsőde definíciója az 1997. évi XXXI. tv. 42§ alapján

1. A bölcsőde a családban nevelkedő 3 éven aluli gyermekek napközbeni ellátását, szakszerű gondozását és nevelését biztosító intézmény. Ha a gyermek a 3. évét betöltötte, de testi vagy szellemi fejlettségi szintje alapján még nem érett az óvodai nevelésre, a 4. évének betöltését követő augusztus 31-ig nevelhető és gondozható a bölcsődében.

A bölcsőde az (1) bekezdésben foglaltakon túl végezheti a fogyatékos gyermekek nevelését és gondozását is és a bölcsődei ellátásban a gyermek legfeljebb hatéves koráig vehet részt.

A bölcsődei ellátás megszűnik a bölcsődei nevelési év végén, ha a gyermek a 3. évét betöltötte,

A bölcsődei nevelési év szeptember 1-jétől a következő év augusztus 31-éig tart.

1.1. Az intézmény bemutatása

Demográfiai helyzet és bölcsődei ellátás Árpádföldön

A kerület demográfiai mutatói folyamatos emelkedést mutat, a kerületbe beköltöző fiatal családok száma folyamatosan nő, mely hatására a születések száma is emelkedett.

A kerület bölcsődés korú (0-3 éves) lakossága messze meghaladja a bölcsődei férőhelyek iránti igényt. 2009.-ben Árpádföldön 445, Cinkotán 193 kisgyermek szerepelt a Védőnői szolgálat kimutatásában. Az elutasított gyermekek száma 2010.-ben 124 fő volt, mely sürgette a nappali ellátás megoldását. 2011-ben a Napsugár bölcsőde 80 férőhelye hatalmas mennyiségi ugrást jelentett, a kerület bölcsődei ellátásában. 2015- ben a Védőnői Szolgálat kimutatása szerint Árpádföldön 142, Cinkotán 68 kisgyermek született. Jelenleg a kerületben ismételen nagyon sok kisgyermekes beköltöző család a jelentkezett és az elutasított gyermekek száma ugyan ezt jelenleg nem mutatja.

1.2 Az épület bemutatása

A Napsugár Bölcsőde a 16. kerületben Árpádföld és Cinkota határán épült. A bölcsőde 2011 szeptemberében nyitotta meg kapuit a kerületi kisgyermekes családok számára. A bölcsőde az alapellátás részeként vállalni tudja 3 gondozási egységben 50 egészséges és 14 sajátos nevelési igényű gyerekek szakszerű, magas színvonalú gondozását, nevelését. 2020.szeptemberétől bölcsődénk 2 gondozási egységgel bővült és még egy tornateremmel. Így az intézményünk 136 fő kisgyermek ellátását biztosítja.

A csoportok kialakítása 2020 szeptemberétől a következőképpen fog alakulni. 1 csoportban részlegesen integrálva lesznek elhelyezve a sajátos nevelési igényű gyerekek. A többi csoportban teljes integráció fog megvalósulni 1 csoport kivételével ahol tipegő korosztály lesz elhelyezve, melyet a lenti táblázat mutat.

Csoport megnevezése	Létszám
Süni csoport A szoba	10 fő Teljes Integráció
Süni csoport B szoba	12 fő Tipegő csoport
Csiga csoport A szoba	10 fő Teljes Integráció
Csiga Csoport B szoba	6 fő Részleges integráció
Tücsök Csoport A szoba	10 fő Teljes Integráció
Tücsök Csoport B szoba	10 fő Teljes Integráció
Maci Csoport A szoba	10 fő Teljes Integráció
Maci Csoport B szoba	10 fő Teljes Integráció
Pillangó csoport A szoba	10 fő Teljes Integráció
Pillangó Csoport B szoba	10 fő Teljes Integráció

Egy gondozási egység 2 csoportszobából, 1 fürdőszobából, 1 öltözőből, 1 ágytárolóból, 1 tisztítószer raktárból áll és 2 egységhez egy tálaló konyha és szülői bejárat tartozik.

A bölcsődei csoportokhoz külső udvari kapcsolattal tartozik még udvari játéktárolók és mosdók, valamint fedett babakocsi tároló.

Az épület saját főzőkonyhával rendelkezik, amely a korszerű konyhatechnológiájának köszönhetően a gyermekek, élelmezése mellett lehetőség adódik speciális diétára szoruló gyermekek élelmezésére is, valamint élelmezzük a kerület még egy bölcsődéjét a Borostyán bölcsődét +40 fővel.

A bölcsődénk az alapellátáson túli szolgáltatásira minden feltétellel rendelkezik. Külön erre a célra kialakított egységben lehetőség van az időszakos gyermekfelügyeletet külön csoportszobában ellátni. Rendelkezésre áll két fejlesztő szoba a SNI gyerekek részére, valamint tornaterem és só szoba is megtalálható. A tornaterem többféle szolgáltatásra ad lehetőséget min. Pl. játékos gyermek torna, babamuzsika és fejlesztő szolgáltatásokra. A só szoba használatával a gyerekek immunrendszere erősödni tud, csökkenti a felső légúti megbetegedéseket, bőrproblémákat.

A bölcsőde csoportszobái tágasak, világosak. A csoportszobákból közvetlen kertkapcsolat van a teraszra, játszóudvarra. A teraszok napvédő ponyvával ellátottak. A játszóudvarokon lombhullató fák találhatóak, melyek idővel árnyékot is fognak adni. A játszóudvarokon pancsolók és EU szabványos játékok biztosítják a szabadban való tartózkodást. Az udvar burkolata, egyrészt beton, megtalálható még műfű, gumiút és füves terület is.

A kiszolgáló helységek a gyermek által használt részekről távol esnek. Elkülönül a gazdasági és a szülői bejárat is egymástól. A bölcsőde saját mosodával rendelkezik.

A bölcsőde korszerű technikával épült. A csapadékvizet újrahasznosítja. A tetőre szerelt napkollektorok az épület energia ellátásának egy részét biztosítják.

Az épület minden funkciója a fogyatékkal élők számára is könnyen elérhető megközelíthető.

A Napsugár Bölcsőde sajátos arculata:

A Napsugár Bölcsőde sajátos arculatát az adja, hogy a kisgyermek napközbeni ellátásának minőségét szakmailag emelt szinten tudja biztosítani, melyet az épület adottságának is részben köszönhet:

Elsőként ad otthont a kerületben a sajátos nevelési igényű gyerekek integrációjához.

A bölcsődénk biztosítani tudja továbbá:

- A komplex korai fejlesztést;
- Az egyéni fejlesztési terv alapján tanácsadást;
- A személyre szóló gondozást;
- Az önkiszolgálásra nevelést;
- A szülőknek lehetőséget a hivatásuk folytatására;
- A gyermekek szociális kapcsolatainak fejlesztését;
- Szülőcsoportos beszélgetéseket.
- Külön csoportban tudja fogadni az időszakos gyermekfelügyeletet igénybe vevő kisgyermeket, ezzel is hozzájárul ahhoz, hogy a csoportok ne legyenek túlszűfoltak és ez által a gyermekek pszichés megterhelése is csökken.
- A tornaterem használatával hozzá tudunk járulni a kisgyermek egészségmegőrzéséhez, az egészséges életmódjaik kialakításához.

- A só szoba használatának jótékony hatását a gyermekek élvezhetik. Segíti a gyermekek immunrendszerének erősödését, valamint növeli a szervezet ellenálló képességét főként a felső légúti meg betegségekkel szemben.
- Ételallergiás gyermekek étkeztetését is vállalni tudja a bölcsőde, hiszen külön főzőhelyiség áll a rendelkezésre, dietetikus ételmezésvezető irányításával.
- Családtámogató szolgáltatások igénybevételére is van lehetőség, mint pl. Játékos gyermektorna, Só szoba, Baba muzsika.

1.3 Bölcsőde alapfeladatai

Bölcsődei nevelés-gondozás célja

Feladatainkat a bölcsődei gondozás- nevelés egységes elvei alapján valósítjuk meg. Meleg, szeretetteljes odafordulással, a gyermek egyéni életkorát, fejlettségi szintjét figyelembe véve segítjük minden gyermek fejlődését. Stabilitást, kiszámíthatóságot biztosító elvek alkalmazásával, a gyermekeknek megkönnyítjük az új helyzethez való alkalmazkodást, az új szokások kialakítását. A rendszeresség növeli biztonságérzetüket. Célunk, hogy szívesen járjanak bölcsődébe, örömmel kapcsolódjanak be a közös tevékenységekbe. Szükségeiket, érzelmeiket bátran, félelem nélkül az életkori szintjüknek megfelelő módon nyilvánítsák ki. Ébredjen fel kíváncsiságuk, környezetük iránt. Őszinte gyermeki derűvel éljék mindennapjaikat a közösség keretein belül.

A családi és a bölcsődei nevelés összhangja elengedhetetlen a gyermekek napközbeni gondozásában-nevelésében. Bölcsődénk minden esetben törekszik a családi nevelés értékeit tiszteletben tartani és úgy gondozni-nevelni a kicsiket, hogy a gyermekek teljes személyisége kibontakozhasson. Természetesen a gyerekek nevelése elsődlegesen a családok joga és kötelessége, de minden család jogosult arra, hogy a gyermeke neveléséhez segítséget kapjon, ezt az 1997.évi XXXI. Tv kimondja, ezért ebben a bölcsődék kiegészítő szerepet vállalnak.

1.4. Alapfeladaton túli szolgáltatások bemutatása

Játékos gyermektorna

A harmonikus, összerendezett mozgás a környezet megismerésével párhuzamosan alakul ki, a személyiségfejlődésben nagyon fontos szerepet tölt be. A gyermekek kiegyensúlyozott mozgásfejlődéséhez szükség van a rendszeres mozgásra, a hely-helyzetváltoztatás, egyensúlyfejlesztésre és labdakezelésre, mely elősegíti a harmonikus járást, helyes testtartás kialakulását, az irányok elsajátítását.

Kiscsoportos (10-12 fő) foglalkozásokon heti 2x30 percben a gyermekek játékos, énekes-mondókás testmozgáson vehetnek részt a bölcsődevezető helyettes-kisgyermeknevelő irányításával korcsoportonként/ 1,5 éves kortól 3 éves korig. /Térítési díjas szolgáltatás 4800 Ft 8 alkalom./

A gyermek számára nem megerőltető, sérülést, túlterhelést nem okozó gyakorlatok, eszközök, játékok segítik a foglalkozást.

A csoportok beosztása a napirendben meghatározottak szerint zajlik.

Célja:

A mozgás megszerettetése a kicsikkel, amely, ha ebben a korban kialakul, megmarad egész életük során. A gyermekek mozgásfejlődése szempontjából szükség van a kötetlen mozgásra, de a szervezett testgyakorlásra is, mely azt is jelenti, hogy a mozgásban rejlő egészséges fejlődést segítjük, irányítjuk.

A tornafoglalkozást az egyéni fejlettséghez igazítjuk.

A zenés, játékos mozgásfejlesztő tornán a járt tudó gyermekek megtapasztalhatják a különböző mozgásformákat. A foglalkozásvezető koordinálásával és bátorításával, de kötöttségek nélkül tökéletesíthetik, gyakorolhatják a gyerekek a fejlődési szintjüknek megfelelő, és az érdeklődésüket is felkeltő mozgásformákat.

A tornán fontos szerepet kapnak a dalok, mondókák, melyek segítségével még izgalmasabbá és változatosabbá tehetjük az együtt töltött időt. A foglalkozásokon speciális mozgásfejlesztő eszközöket használunk, melyek kiválóan alkalmasak a nagymozgások és az egyensúlyérzék fejlesztésére, elősegítik a kinezetikus észlelést (saját mozgás érzékelése), a testséma elsajátítását, a szem-kéz és a szem-láb koordinációt. Használatuk során a taktilis (tapintási, érintési)- és térérzékelés is nagymértékben fejlődik.

A mozgásfejlesztő foglalkozás fontosabb részei és hatása a gyermekekre:

Testünk megismerése, testrészeink mozgásának irányítása, mozgáskoordináció nagymotoros mozgások fejlesztésével, a társas kapcsolatok kialakítása, szabályokkal való ismerkedés.

A speciális mozgásfejlesztő eszközök élvezetes játéklehetőséget és hasznos tapasztalatokat nyújtanak. Az egyensúlyérzet, a testkép kialakulása, a mozgások indításának és megállításának kontrollja fejleszhető segítségükkel. Tornagyakorlatok elvégzése testtartás javításához, a gerincoszlop, az izmok és az ízületek megerősítésével, az egyensúly-érzékelés fejlesztéséhez és stabilizálásához.

A gyermek testi növekedésének időszaka az első éveiben kezdődik.

Só szoba

A só terápia jótékony hatása

Évezredek tapasztalat, hogy a sóbányák levegője enyhíti a köhögést, jótékony hatású a légúti betegségek esetén. A sóbányákban a sónak köszönhetően csíra-, vírus-, és baktériummentes közeg található.

A gyógy-közegműködési mechanizmusának legfontosabb tényezője a légzőszervek nyálkahártyájára és a hörgőkre kifejtett hatása: megszünteti a gyulladást, helyreállítja a fiziológiai jellemzőket, illetve a légzőszervek mikroflóráját. A terápia eredményeként általában javul a légzés, a légzésfunkció, ami a szervezet egyéb területeinek működését is normalizálja. Az immunerősítő faktor révén a szervezet ellenállóbb lesz.

A mesterséges száraz só terápiát a nyolcvanas-kilencvenes évek fordulóján Oroszországban fejlesztették ki.

A só-köd befűjásos száraz só-terápiára van lehetőség a bölcsődénkbe járó gyermekeknek.

A legfontosabb cél: a gyermek!

A speciális só gép segítségével, gyógyszerkönyvi gyógy sót porlasztunk és azt a levegőbe fűjük. Egy szemmel látható só-köd alakul ki. A terápia során 0,1-10 mikron átmérőjű só részecskék kerülnek a levegőbe. A nagyobb szemek fennakadnak a felső légutakban.

Az 5-10 mikron átmérőjű részecskék behatolnak a légcsőbe és a központi hörgőterületbe, de tovább nem haladnak. Csak az 5 mikron átmérő alatti részecskék hatolnak mélyen a tüdőbe.

A 0,1-2,5 mikron nagyságú részecskék behatolnak a hörgők, hörgőcskék és tüdőhólyagocskák valamennyi szegletébe és lerakódnak felületükön. Annak ellenére, hogy a só részecskék egy teniszpályányi területen terjednek szét a tüdőhólyagocskák felületén, csak néhány milligramm só szükséges.

A só a váladékot oldja, ezen kívül fertőtleníti (elvonja a vizet a kórokozótól), szárítja a nyálkahártyát, így a nyálkahártya regenerálódhat, és a normál flóra visszatelepülhet. Így segíti a gyógyulást.

A száraz só terápia azért segít, mert a szervezetbe jutott mikron méretű só szemcsék feloldják a sűrű váladékot, ami aztán természetes úton, a szájon és az orron keresztül távozik. Ez a folyamat gyakran már 1 – 3 száraz só terápiás kezelés (1 kezelés 20 perc időtartamú) után eredményt hoz.

A száraz só terápia hatása azonnal és intenzíven érezhető, megindul a légutak tisztulása, és a váladék kiürülése. A gyerekek egy szemmel látható száraz só ködben vehetnek részt a terápián. A só szoba gyermekközpontú berendezése lehetővé teszi a terápia közben a gyermekek játékát, természetesen a kisgyermeknevelő felügyelete mellett. Egy terápia alkalmazása során maximum 8 kisgyermek vehet részt. Nagy az igénylők száma, ezért szükséges a csoportok külön beosztása. Prevenációs célból alkalmazzuk

A csoportok beosztása a napirendben meghatározottak szerint zajlik. Saját kisgyermeknevelőikkel mennek a gyerekek a só szobába.

Térítési díjas szolgáltatás 4800 Ft/8 alkalom.

Baba muzsika

A zenei nevelés célja:

Felkeltsük a gyermek zenei érdeklődését, érzékennyé tegyük a környezet hangjai iránt. Érzelmileg gazdagítjuk az éneklésekkel és az együtt átélt énekes játékok örömeivel.

A zenei nevelés feladata:

Elsősorban a néphagyományunkból merítve versekkel, mondókákkal, énekes játékokkal, népdalokkal, hangszerekkel ismertessük meg a gyermeket. Nincs szó direkt tanításról! Erre azért sincs szükség, mert az énekléssel mintát adunk, mely hatására a gyermek kedvet kap az önkéntes utánzásra. Az énekléseket, mondókákat kísérő mozdulatok segítik összerendezni mozgását, fejlesztik az egyensúlyérzékét, ritmusérzékét.

A zenei nevelés jellemzői:

Leginkább az érzelmekre hat, élményt vált ki a gyermekből. A figyelem időtartamának és intenzitásának a fejlesztésére is hat. Felkelti zenei érdeklődését, formálja ízlését, esztétikai fogékonyságát. Hatására szeret énekelgetni, dúdolgatni.

A dalok hallgatása és éneklése közben fejlődik hallása, ritmusérzéke, éneklési készsége, alkotókedve.

Kodály Zoltán adta meg azokat az irányelveket, melyeket a zenei nevelésben követnünk kell ahhoz, hogy a gyermek zenét élvező, értő, művelő felnőtté váljon. Az alábbiakat fogalmazta meg:

„A zene hatása olyan emberformáló erő, mely kihat az egész személyiségre.”

A Babamuzsika foglalkozásokkal a cél továbbá, a gyermekek örömteli élményhez jussanak. A foglalkozásokon a gyerekek versikéket, mondókákat, énekeket tanulnak, együtt játszva el a korosztályuknak megfelelő, ringató, táncoló játékokat.

A csoportok beosztása a napirendben meghatározottak szerint zajlik.

Térítési díjas szolgáltatás 6800 Ft/8 alkalom.

Kiscsoportos (10-12 fő) foglalkozásokat heti 2x30 percben bölcsődevezető helyettes-kisgyermeknevelő irányításával korcsoportonként/ 1,5 éves kortól 3 éves korig./vehetnek részt a gyermekek.

Alternatív gyermek felügyelet:

A szolgáltatás legfőbb célja, a 0-6 éves korosztályra kiterjesztve személyre szabott ellátás nyújtása 16-19 órai időintervallumban.

Az Alternatív napközbeni ellátás a területben élő kisgyermekes családoknak teremtünk lehetőséget arra, hogy 1-6 éves gyermeküket meghatározott időközönként biztonságos, kellemes, otthonos környezetben a szülő elfoglaltsága idejére néhány órára kérheti gyermeke felügyeletét, ahol **gyermeküket képzett szakemberek felügyeletére bízhatják, míg ügyeiket intézik.**

A csoportösszetétel változékonysága és a széles skálán mozgó elvárások kezelése a szolgáltatást nyújtó szakembertől kiemelkedően magas szintű ismereteket, rugalmasságot igényel. A kisgyermeknevelő feladatai, munkarendje az igénybe vevők életkori sajátosságai figyelembevételével a napi gyakorlat alapján szervezendő. A bölcsődevezető, illetve a kisgyermeknevelő a gyermek személyi adatain kívül rögzíti a szolgáltatás igénybevételének a napját, időtartamát és azt, hogy kinek adható ki a gyermek, kit és hol lehet értesíteni sürgős esetben.

Az igénybe vevők egy térítésmentes szolgáltatást vehetnek igénybe. Így előnybe kell kerülniük azoknak, akiknek nincs segítségük a gyermeknevelésben, akár egyedül nevelő szülők, akár arról a munkaterületről kikerülő felnőttek gyerekei, akik késő estig dolgoznak, vagy munkájuk távolsága miatt nem tudnak odaérni a gyermekükért az óvoda, bölcsőde zárás idejére. Továbbá részmunkaidőben dolgozó, vagy egyedül nevelő szülők számára is nagy segítséget nyújthat ez a szolgáltatás.

Személyi feltételek: Mindenképpen 1 fő szakképzett kisgyermeknevelő és 1 fő szociálpedagógus együttműködő munkájára van szükség. Ebbe a rendszerbe olyan gyerekek kerülhetnek, akiknek a gyermekük 16-19 órai felügyeletét a szülők munkaidő beosztásuk, vagy egyéb problémájuk, miatt nem tudják ezt maguk biztosítani. Ezért fontos a kisgyermeknevelők, akik ismerik e korosztály sajátosságát megfelelő fejlődésük ritmusát és szociálpedagógus, aki pedig ismeri a szociális segítségnyújtáshoz szükséges, társadalom- és szociálpolitikai, szociális munkára vonatkozó, valamint pszichológiai, jogi, egészségügyi, pedagógiai ismeretek alapjait. Vegyes korosztályról van szó ezért a maximális létszám kb. 14 fő. 1 év alatti korosztály megjelenése esetén ez a létszám csökkenthető, hiszen a kicsiknek több tere van szükségük, hogy felfedezhessék a világot, kialakulhasson a mozgás kezdetleges formája, mint kúszás-mászás. Sajátos nevelésigényű gyermek esetén szintén nem érheti el a létszám a maximális, hiszen rájuk is magas fokú figyelmet kell fordítani a kisgyermeknevelőknek esetleg egy - egy fejlesztéssel kapcsolatos feladatot gyakorolhatnak.

Tárgyi feltételek: 0-6 éves korosztálynak megfelelő játékok.

- Így a kicsik számára (0-1éveseknek) puha sarok biztosítása. Nekik főleg az alapjátékok a fontosak, mint pl. labdák, játszó kendők („kukucs” játék eszköze) formabedobók, babák, plüss állatok, laporelló könyvek.
- 2-3 éves korosztály már nyitott a formakirakókra, pár darabos puzzle.
- Asztali játékok közül a pöttyi a tüskés kirakó játék, illetve további finommotorikát fejlesztő játékok alkalmazása javasolt.
- Alkotó játékok tekintetében a gyurma, mint az anyaggal való ismerkedés, valamint a zsírkréta/ színes ceruza és a papír biztosítása. Ujjal/szivaccsal való festés.
- Utánzó játékok: fésüklődő asztal, és ehhez szükséges felszerelések, babakonyha, valamint a babázáshoz szükséges egyéb kellékek, mint bili, babakocsi, babakád.
- Építőjátékok: Főleg nagyobb elemekből álló, mint duplo vagy fa építőjáték.
- Autók, vonatok, illetve az ezzel tartozó, sínek, autóutak építése

- 3-6 óvodás, kisiskolás gyerekek számára, nagyobb mozgásigényre szabott játékok, mint csúszda, mérleghinta akár szobai autók, motorok a szoba helyigényeinek megfelelően.
- Alkotójátékok tekintetében főleg a festés, rajzolás kerül előtérben és a lekerekített hegyű ollóval való vágás, ragasztás
- Szerepjátékok tekintetében jelmezek biztosítása, mint pl. hercegnő jelmez, rendőr sapka, tűzoltó sisak stb.
- Építőjátékok tekintetében itt már az apróbb elemeket tartalmazó legók kerülnek előtérbe.
- Társasjátékok, melyek egyszerű szabályokon alapulnak.

A játékeszközök mellett biztosítani kell:

- A korosztálynak megfelelő folyadékpótlást, poharakat (kis és nagy).
- Textíliák: törülközők, textilpelenkák.

Fejlesztőpedagógiai szolgáltatások

Ezen szolgáltatásokat bölcsődénk gyógypedagógusa és konduktora végzi előre meghatározott napokon, a szabad kapacitásuk idejére. A fejlesztések a tornateremben és a fejlesztő szobákban zajlanak.

I. Fejlődésvizsgálat, tanácsadás

A szolgáltatás célja:

- Segítség nyújtása azon szülők számára, akik bizonytalanok gyermekük fejlődésének vagy nevelésének tekintetében.
- A fejlesztő foglalkozásokat igénylő gyermekek fejlesztési folyamatának megkezdése előtt a hiányterületek felmérése.

A szolgáltatás gyakorlati megvalósítása:

A fejlődésvizsgálat három részből áll. Elsőként a szülőt kikérdezve felvesszük az anamnézist. Tájékozódunk arról, hogy milyen események befolyásolták a gyermek fejlődését az anya terhessége idején, a szülés során, illetve a születést követően. Elkérjük az egyes ezzel kapcsolatos kórházi zárójelentéseket, orvosi leleteket. A szülőt kikérdezzük az általa észlelt problémáról. Ezt követően a gyermeket előre megtervezett játékokra hívjuk, amely alkalmas az egyes funkciók fejlettségi szintjének vizsgálatára. Végül az eredményeket a szülővel megbeszéljük, javaslatot teszünk a probléma kezelésére, szükség esetén a megfelelő intézménybe irányítjuk további specifikus vizsgálat elvégzésének céljából.

A szolgáltatás várható eredményei:

- pontos képet kapunk az általunk felmért gyermekek egyéni fejlettségéről, megtudjuk, hogy mely területek érése késik, s ennek megfelelően a személyes szükségleteknek megfelelően tudjuk a fejlesztés folyamatát tervezni

- a szülő választ kap a kérdéseire, gyermekével kapcsolatosan felmerülő problémák megoldásában legjobb tudásunk szerint segítünk
- időben felfedezésre kerülnek azok a deficittek, amelyek később tanulási problémát okozhatnak
- Térítési díjas szolgáltatás: 6000 Ft/fő/alkalom

II. Egyéni- és mikrocsoportos fejlesztés eltérő fejlődésmenetű, sajátos nevelési igényű, valamint egészséges fejlődésmenetű bölcsődés- és óvodás korú gyermekek számára

A fejlesztési folyamat célja:

Az egyéni fejlettségben tapasztalható hiányosságok pótlása illetve lehetőség szerinti megszüntetése. Segítségadás abban, hogy a gyermekek az életkori fejlettségi szinteket megközelítsék, elérjék. Az egészséges gyermekek számára az egyenletes képességprofil kialakítása, a tanulási zavarok prevenciója.

A fejlesztési folyamat gyakorlati megvalósítása:

Első lépésben a gyermekek életkorához igazodó játékos felmérés során feltérképezzük az egyes agyi funkciók működését. Megnézzük az egyensúly-, a durva- és finommozgások, az észlelés, a figyelem, a kommunikáció, a beszéd, az emlékezet, a gondolkodás és a szociális fejlettség szintjét. Ehhez az általunk összeállított, az adott életkornak megfelelő, játékos feladatokat, tartalmazó szempontrendszert használunk

A felmérést követően az eredményeket kiértékeljük, a szülővel megbeszéljük. Eldöntjük, hogy a gyermek számára mely fejlesztési forma a legoptimálisabb. (Egyéni- vagy csoportos fejlesztés.) Ezt követően beindul a fejlesztés folyamata, amely heti rendszerességgel történik, időtartama alkalmanként 45 perc. A foglalkozások során jól követhetők a fejlődésben bekövetkező változások, s ennek megfelelően folyamatosan módosíthatók az elérendő célok és az alkalmazott feladatok.

A fejlesztési folyamat területei:

A legfontosabb terület az egyensúly- és mozgásfejlesztés. A megfelelő ütemű, zavartalan mozgásfejlődés elengedhetetlen azon agyi kapcsolatrendszerek kiépüléséhez, amelyre az iskolai tanulási képességek, valamint a viselkedés szabályozása épül rá. Ha a mozgásfejlődés a csecsemőkor során valamilyen ok következtében késik, az egyes egymásra épülő mozgásformák sorrendje felcserélődik, vagy lényeges elemek kimaradnak, éretlen agyi szabályozással találkozunk. A nem megfelelő idegrendszeri szabályozás tetten érhető a mozgásban, de az egyéb megismerési képességek terén, valamint a viselkedésben is. A mozgás deficitjeire ráépülnek az egyéb területek deficitjei.

Így az egyensúly- és mozgásfejlesztés megalapozza a többi terület fejlesztését. A foglalkozások során a játékok a figyelem, a testséma, a téri tájékozódás, a kommunikáció, a beszéd, a hallás, a szociális képességek, a látás, a tapintás, az emlékezet, a gondolkodás fejlesztésére irányulnak mindig az életkornak megfelelő módon és mértékben.

A foglalkozások felépítése:

A foglalkozások játékos tevékenységei a gyermek által jól követhető, megtanulható sorrendben követik egymást. Így az alacsonyabb életkorú gyermekek számára is kiszámítható, biztonságos keretet adnak. A tanulás és alkalmazás egysége megvalósul, hiszen az ismétlések alkalmat adnak az új tevékenység kipróbálására, gyakorlására. Az egyes területek fejlesztése sokféle érdekes feladattal és változatos eszközökkel történik, hogy a

gyermek figyelme, érdeklődése felkelthető és fenntartható legyen, valamint hogy kedve legyen a feladatok megoldásához.

A szolgáltatás várható eredményei:

- a gyermekek feladattudata már az iskolát megelőzően kialakul
- fokozatosan hozzászoknak a hagyományos iskolarendszerben használt frontális irányításhoz
- a csoportok alacsony létszáma lehetőséget biztosít az egyéni sajátosságokhoz való alkalmazkodásra
- a gyermekek részképességei fejlődnek
- Térítési díjas szolgáltatás: Egyéni fejlesztés 16.000 Ft/fő/4alkalom.

Kiscsoportos fejlesztés: 12000Ft/fő/4 alkalom

Komplex, játékos baba-mamafoglalkozások

A szolgáltatás célja:

- Az idegrendszer érését segítő, élvezetes, változatos, komplex kiscsoportos foglalkozások lehetőségét felkínálni azon szülők számára, akik szeretnének gyermekeikkel együtt tanulni.

A fejlesztési folyamat gyakorlati megvalósítása:

Heti rendszerességgel, előre megtervezett foglalkozásokkal várjuk az édesanyákat és gyermekeiket. A játékos fejlesztést folyamatnak tekintjük, ezért nem alkalmakban gondolkodunk, hanem minimum négy egymás után következő foglalkozáson való részvételben. Időt adva a gyermekeknek és szüleiknek, hogy megszokják a számukra idegen környezetet, a változatos, de irányított tevékenységeket, ráismerjenek az együttes játékokra, megtanulják az eszközök használatát, valamint az egymással való együttműködést. Az egyes játékok céljáról a szülőket tájékoztatjuk, az otthoni körülmények közötti alkalmazhatóságáról úgyszintén.

A fejlesztési folyamat területei, valamint a foglalkozások felépítése nem különbözik az egyéni- és mikro csoportos fejlesztési formánál leírtaktól, csupán a különbség annyi, hogy a pedagógus többnyire a szülő közvetítésével jut el a gyermekhez. Ezért fontos, hogy a szülők pontosan értsék a közös játékok célját, valamint megtanulják a kivitelezés módját.

A szolgáltatás várható eredményei:

- a szülők ötleteket kapnak a gyermekükkel való közös játékokhoz
- mintát kapnak egy-egy életkornak megfelelő tevékenység kialakításához
- a gyermekek néhány alapvető szabályt megtanulnak, a szülők pedig azt tanulják meg, hogy hogyan lehet elvárásokat támasztani az adott életkorban

A foglalkozás során felhasznált eszközök:

1. egyensúly- és mozgásfejlesztő eszközök: (Bobath-labda, tölcser, egyensúlyozó híd, tornapad, alagút, bóják, rudak, bordásfal, zsámolyok stb.

2. a megismerési képességek fejlesztését szolgáló eszközök: (hanganyag, hangszerek, képes táblák, forma,- szín-, méret, mennyiség kirakók, puzzle-k, építőjátékok, vízszintes és függőleges fűzésre alkalmas eszközök, tükör, buborékfújók, különféle felületek a tapintásos észleléshez stb.)

A csoportok tervezett létszáma: 4 gyermek, 4 édesanya, vagy édesapa

A játékok, fejlesztő eszközök összeválogatásánál az intézményvezető tudatosan törekedett a különböző képességeket fejlesztő és életkori sajátosságoknak megfelelő, színvonalas, biztonságos, gyermekbarát játékok megvásárlására. Rendelkezünk a különböző képességterületek fejlesztéséhez szükséges eszközökkel:

- Nagymozgást fejlesztő eszközök;
- Finommotorijai mozgást fejlesztő eszközök;
- Érzékelést fejlesztő játékok;
- Zenei eszköztár;
- Szerepjátszó eszközök;
- Kreativitást fejlesztő eszközök.
- Térítési díjas szolgáltatás: 8.000 Ft/fő/4alkalom.

Alapfeladaton túli, a családi nevelést támogató szolgáltatások

Időszakos gyermekfelügyelet - Szivárvány csoport

Időszakos gyermekfelügyeletet szakképzett kisgyermeknevelők biztosítják a gyermekek részére.

A csoport nyitvatartási ideje: 8-16 óráig. A csoport szoba mérete 30m². Átlagosan naponta 8-12 fő kisgyermek van jelen. Térítési díjas szolgáltatás. Az óradíj összege 400 Ft/óra /fő, valamint az étkezési díjat mely egy napra 690 Ft/4*, az étkezés bontva is igénybe vehető. A 2020 szeptemberétől 16 fő kisgyermek kezdi el a bölcsődét. A korcsoport megoszlása nagyon vegyes.

Célja: azoknak a családoknak, édesanyáknak a segítése, akik váratlan helyzetbe kerültek /ügyintézés, vizsga, tanulás,/ és e miatt gondot okozhat a gyermekük felügyelete rövidebb időre.

Az erre a célra külön csoportszoba, a hozzá kapcsolódó fürdőszobával és átadó helyiséggel biztosított, újonnan épített esztétikus környezet várja a gyerekeket. A csoportszoba jól felszerelt fejlesztő eszközökkel és bútorokkal.

A csoportösszetétel változékonysága és a széles skálán mozgó elvárások kezelése a kisgyermeknevelőtől kiemelkedően magas szintű ismereteket, rugalmasságot igényel. A gondozónő feladatai, munkarendje a bölcsődei gondozás-nevelés elvei és a napi gyakorlat alapján szervezendő.

Az időszakos bölcsődei elhelyezés igénybevétele esetén is fokozatosan, lehetőleg a szülővel történik a kisgyermek beszoktatása.

A bölcsődevezető, illetve a kisgyermeknevelő a gyermek személyi adatain kívül rögzíti a szolgáltatás igénybevételenek a napját, időtartamát és azt, hogy kinek adható ki a gyermek, kit és hol lehet értesíteni sürgős esetben.

Az igénybevett étkezések díját és a gyermekgondozási díjat a helyi pénzügyi szabályok szerint kell elszámolni.

A megvalósítani kívánt program ismertetése megvalósítása

Szakmai irányelvek, amelyeket munkánk során figyelembe veszünk és alkalmazunk.

2. A bölcsődei gondozás-nevelés alap programja

2.1 Bölcsődei gondozás-nevelés alapelvei

1. A család rendszerszemléletű megközelítése

A család rendszerszemléletű megközelítésének lényege a bölcsődei nevelésben elsődleges szempont a család működésének megismerése, megértése. A rendszerszemlélet lényege, olyan komplex látásmód alkalmazása, amely nem csak a kisgyermeket, hanem a családot is kiindulópontnak tekinti. Az interakciós mintákat a kisgyermek visszatükrözi, ezáltal képet kaphatunk a család erősségeiről és gyengeségeiről. Az erősségek hangsúlyozása által a szakember hozzájárulhat a család életminőségének javításához.

2. A családi nevelés elsődleges tisztelete

A gyermek nevelése elsősorban a család joga és kötelessége.

A bölcsőde a családi nevelés értékeit, hagyományait és szokásait tiszteletben tartva és lehetőség szerint erősítve vesz részt a gyermekek gondozásában, nevelésében, illetve szükség esetén lehetőségeihez mérten törekedve a családi nevelés hiányosságainak kompenzálására, korrigálására. Mindezek értelmében fontos tehát a szülők számára lehetővé tenni a tevékeny, különböző szinteken és módokon megvalósuló bekapcsolódást a bölcsőde életébe.

3. A gyermeki személyiség tiszteletének elve

A gyermeket – mint fejlődő személyiséget – a kisebb körű kompetenciából fakadó nagyobb segítségigénye ráutaltsága miatt különleges védelem illeti meg.

A bölcsődei nevelés-gondozás érték közvetítő és értékteremtő folyamat, amely a gyermeki személyiség teljes kibontakoztatására, a személyes, a szociális és a kognitív kompetenciák fejlődésének segítésére irányul, az emberi jogok és az alapvető szabadságjogok tiszteletben tartásával.

4. A koragyermekkor intervenció szemlélet befogadása

A koragyermekkor intervenció magában foglal minden olyan tevékenységet, amely a kisgyermek sajátos szükségleteinek meghatározását és figyelembevételét szolgálja. A bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató funkcióját tekintve alkalmas színtér a koragyermekkor intervenció szemléletének alkalmazására. Ennek értelmében a kisgyermeknevelő feladata az esetlegesen felmerülő fejlődésbeli lemaradások, megtorpanások felismerése és jelzése.

5. A kisgyermeki személyiség tisztelete

A kisgyermek egyedi, megismételhetetlen, mással nem helyettesíthető individuum, egyéni szükségletekkel rendelkező, fejlődő személyiség. Különleges védelem, bánásmód illeti meg. A bölcsődei nevelés a gyermeki személyiség teljes kibontakoztatására, a személyes, a szociális és a kognitív kompetenciák fejlődésének segítésére irányul az alapvető gyermeki jogok tiszteletben tartásával. Figyelmet kell fordítani az etnikai, kulturális, vallási, nyelvi, nemi, valamint fizikai és mentális képességbeli különbözőségekre iránti tolerancia kialakítására.

6. A kisgyermeknevelő személyiségének meghatározó szerepe

A bölcsődei nevelésben a korosztály életkori sajátosságaiból adódóan meghatározó a kisgyermeknevelő szerepe, aki személyiségén keresztül hat a kisgyermekre és a családra. A feladatok színvonalas megvalósítására megfelelő szakmai kompetenciával és identitással, kellő önismerettel, magas szintű társas készségekkel bíró szakember képes. Ebből adódóan a kisgyermeknevelő felelős a szakmai tudása szinten tartásáért, gyarapításáért, szakmai kompetenciái fejlesztéséért.

7. A biztonság és a stabilitás megteremtése

A kisgyermek egyéni igényeitől függő bölcsődei ellátást nyújtó intézménybe, szolgáltatóhoz történő beszoktatásra, adaptációs időszakra úgy tekintünk, mint a kisgyermek elveszett biztonságának újrateremtésére. A kisgyermek személyi és tárgyi környezetének állandósága („saját kisgyermeknevelő”-rendszer, felmenőrendszer, csoport- és helyállandóság) növeli az érzelmi biztonságot, alapul szolgál a tájékozódáshoz, a jó szokások kialakulásához. A napirend folyamatosságából, az egyes mozzanatok egymásra épüléséből fakadó ismétlődések tájékozódási lehetőséget, stabilitást, kiszámíthatóságot eredményeznek a napi események sorában, növelik a gyermek biztonságérzetét. A biztonság nyújtása természetesen magában foglalja a fizikai és a pszichikai erőszak minden formájától való védelmet is.

8. Fokozatosság megvalósítása

A fokozatosságnak a bölcsődei nevelés minden területét érintő bármely változás esetén érvényesülnie kell. A kisgyermek új helyzetekhez való fokozatos hozzászoktatása segíti alkalmazkodását, a változások elfogadását, az új dolgok, helyzetek megismerését, a szokások kialakulását.

9. Egyéni bánásmód érvényesítése

A kisgyermek fejlődéséhez alapvető feltétel a kisgyermeknevelő elfogadó, empatikus, hiteles nevelői magatartása. A bölcsődei nevelésben figyelembe kell venni a kisgyermek spontán érésének, egyéni fejlődésének ütemét, a pillanatnyi fizikai és pszichés állapotát, kompetenciáját, nemzetiségi/etnikai, kulturális és vallási hovatartozását. A fejlődés ütemét mindig magához a gyermekhez viszonyítva kell megítélni. Minden új fejlődési állomásnak kiindulópontja maga a gyermek. Ezért fontos, hogy a bölcsődei ellátást nyújtó intézménybe, szolgáltatóhoz járó kisgyermek mindegyike egyéni szükségleteihez igazodó mértékben részesüljön érzelmi biztonságot nyújtó gondoskodásban és támogatásban.

10. Gondozási helyzetek kiemelt jelentősége

A gondozási helyzetek a kisgyermeknevelő és a kisgyermek interakciójának bensőséges, intim helyzetei. A gondozási helyzetek megvalósulása során a nevelésnek és a gondozásnak elválaszthatatlan egységet kell alkotnia. A gondozás minden helyzetében nevelés folyik, a nevelés helyzetei, lehetőségei nem korlátozódhatnak a gondozási helyzetekre. A fiziológiás szükségletek kielégítése megteremti a magasabb rendű szükségletek kielégítésének feltételeit. A professzionális gondozás, hozzájárul a személyes kapcsolatok pozitív alakulásához és a nevelési feladatok megvalósulásának egyik kiemelt színtere.

3. A bölcsődei élet megszervezésének elvei

3.1 Családlátogatás

Fontosnak tartjuk, hogy a gyermekek beszoktatását a bölcsődében megelőzze a családlátogatás, amelynek jó hatását az adaptáció során mérhetjük le.

A gyermekek részéről is nagyobb a bizalom a kisgyermeknevelő felé, hiszen már korábban is találkoztak egymással az otthoni, biztonságot nyújtó környezetben. Kötetlen beszélgetésre kerülhet sor a gyerekek otthoni napirendjéről, szokásaikról, a családok nevelési módszereiről. Lehetőség adódik a szülő számára, hogy

bővebben informálódjon a bölcsődei életről és jobban megismerje azokat a kisgyermeknevelőket, akikre gyermekét bízta.

A szülők és a bölcsődénk folyamatosan, kölcsönösen tájékoztatjuk egymást a gyermek fejlődéséről, ez alapvető fontosságú a személyre szóló bölcsődei gondozás nevelés kialakításában, és a családokat is segíti a gyermek nevelésében. A tájékoztatás mindig őszinte, hiteles személyes hangvétellű, etikai szempontból megfelelő, az érintettek személyiség jogait tiszteletben tartó.

A család és bölcsőde kapcsolatában mindig a gyermek áll. Tartós és eredményes kapcsolat csak akkor tud kialakulni a szülők és a kisgyermeknevelő. között, ha egymást partnernek tekintik.

3.2 Bölcsődekóstolgotó

Elképzelem hogy a beszoktatást megelőző hónapban előre meghirdetve 2-3 alkalmat kínálunk fel szülőknek gyermekeikkel arra, hogy ismerkedjenek a leendő csoportjukkal, a bölcsődével, a bölcsődei játékokkal és kisgyermeknevelőikkel.

3.3 Beszoktatás

A bölcsődei gondozás-nevelés egyik alapvető feladata, hogy csökkentse az anyától, a családtól való elszakadás nehézségeit. A három éven aluli gyermek természetes élettere a család, a hasonló korú társakkal való csoportban nevelkedése nem a saját érdeke, hanem társadalmi igény.

A bölcsőde feladata, hogy e társadalmi igény kielégítése mellett csökkentse azokat a problémákat és nehézségeket, amelyeket az elszakadás és a környezet változása okoz. E célt szolgálja az anyával, vagy szülővel történő fokozatos beszoktatás. A beszoktatást a szülőkkel egyeztetve két hétre tervezzük. A gyermek naponta fokozatosan emelkedő időt tölt a bölcsődében, kezdetben az anyával, később egyre hosszabb időben az anya nélkül a csoportban. Azon fáradozunk, hogy a beszoktatás, – amely kb. két hét – kis lépésekben, fokozatosan a gyermek egyéniségéhez, igényeihez igazodva történjen.

Fontos a szülők részéről a módszer elfogadása és az együttműködő részvétel. A beszoktatás első hetében úgy alakítjuk ki a beszoktatási időt, hogy a szülők a gyermekeikkel valamennyi gondozási műveletet elvégezhessek, és a kisgyermeknevelő ezeket megfigyelhesse. A 3.- 4. naptól a kisgyermeknevelő fokozatosan veszi át a szülőktől a gondozási műveleteket. A beszoktatásban az alvás jelenti a legnagyobb nehézséget, ezért a szülőknek még a második hét végéig is a bölcsődében kell tartózkodniuk az altatási és az ébredési időben. A gyerekek hozhatnak magukkal egy kis otthoni meleget árasztó plüss állatot, vagy takarót, vagy rongyocskát.

A beszoktatások előtt beszoktatási tervet készítünk, hogy a csoportokban dolgozó kisgyermeknevelő összehangolhassák a beszoktatás sorrendjét és a gyermekek által ott töltött időt.

Sajátos nevelési igényű (SNI) gyerekek esetében:

1. A családlátogatáson a gyógypedagógus és a kisgyermeknevelő együtt vegyen részt
2. A szülővel történő beszoktatás alatt a gondozónő megismeri a szülő és a gyermek között kialakult kommunikációt, a szülő aktívan segíti a gyermek beilleszkedését az új környezetbe, a szülő megismeri a napirendet és rálátást kap a fejlesztő foglalkozások menetére.

3.4 Saját „kisgyermeknevelő”- rendszer

A személyi állandóságot a saját kisgyermeknevelő rendszer biztosítja. A saját kisgyermeknevelő rendszerben több figyelem jut az egyes gyermekekre, számon lehet tartani az egyéni fejlődési sajátosságokat,

igényeket. A saját kisgyermekvelő szoktatja be a gyermeket a csoportba, személye nem változik a bölcsődei tartózkodása alatt. A csoport gyermekeinek a fele tartozik egy kisgyermeknevelőhöz, ő kíséri figyelemmel fejlődésüket, arról vezeti a feljegyzéseket.

A kisgyermeknevelő az ún. „ölekezési időben” (amikor mindkét kisgyermeknevelő jelen van a csoportban) idejét elsősorban „saját” gyermekei gondozására-nevelésére fordítja.

Megismerkedés – felvétel:

Az első kapcsolata a bölcsődevezető és a szülők között. A szülők megtekinthetik a bölcsődét, lehetőségük adódik a tájékozódásra.

3.5 Gyermekcsoportok szervezése, napirendje

A bölcsődei gyermekcsoport létszámát jogszabályok határozzák meg. Ennél magasabb létszám szakmailag nem fogadható el, a megengedettnél több gyermek nem csupán ellátási problémát jelent a kisgyermeknevelőnek, hanem nagyobb a zaj a csoportban, valószínűsíthetően több a konfliktus, megterhelőbb az alkalmazkodás a gyermekek számára, kevesebb a lehetőség az egyéni bánásmódra.

A sajátos nevelési igényű gyermek bölcsődei csoportban (speciális csoportban vagy integráltan történő gondozása, nevelése, fejlesztése 2 egészséges gyermek ellátásához szükséges feltételrendszer biztosításával oldható meg, de természetesen a létszámhatárok a sajátos nevelési igény természetétől is jelentős mértékben függenek.

Egy bölcsődei csoportban legfeljebb 12-14 gyermek gondozható. 12 a csoport létszáma, ha 24 hónaposnál fiatalabb kisgyermek van a csoportban.

Fontos szempont a gyermekcsoportok szervezésénél, hogy a gyermek a bölcsődébe járás teljes időtartama alatt ugyanabba a gyermekcsoportba járjon, a kisgyermeknevelők személye változatlan maradjon.

A csoportokban dolgozó bölcsődei dajkák 8-16 óráig járnak dolgozni.

A kisgyermeknevelők munkarendjét, a gyermekek kialakult napirendjéhez kell igazítani. A napirendeket a csoportokban egymáshoz igazítva néhány perc csúsztatási idővel kell kialakítani.

Folyamatos napirend:

A bölcsődében a gyerekek egyéni szükségleteinek kielégítését és a nyugodt gondozás feltételeit a folyamatos és rugalmas napirendünk segíti. Ezzel kiküszöböljük a várakozási időt, kiszámíthatóságot és biztonságérzetet teremtünk a gyermekek számára. A napirendet meghatározza a gyermekcsoport életkori összetétele, a csoport létszáma, az évszak és a bölcsőde nyitvatartási ideje.

A napirend összeállításakor figyelembe vesszük a gyermek igényét, fejlettségi fokát. Fontos, hogy a legtöbb idő a játéktevékenységre jusson, de megfelelő idő álljon rendelkezésre a gondozási munka színvonalas ellátásához. Mindenképpen figyelembe kell vennünk bölcsődénk épületének adottságait.

Kialakításának további feltételei a személyi állandóság (saját kisgyermekvelő - rendszer), a tárgyi feltételek, a jó munkaszervezés, a kiegészítő személyzet összehangolt munkája, a gyermekek otthoni életének, életritmusának lehetőség szerinti figyelembe vétele.

A kisgyermekvelő munkarendje a gyermekek napirendje alapján készül el.

Sajátos nevelési igényű gyermekek, gondozása, nevelése

Megfelelő személyi és tárgyi feltételek esetén bölcsődei felvételt nyerhetnek mindazon 0-6 éves korú gyermekek, akik veleszületett vagy szerzett károsodás következtében valamilyen fogyatékkal élnek, vagy

fejlődésükben, oly mértékben visszamaradottak, hogy emiatt speciális bánásmódot, több figyelmet igényelnek, és nem veszélyeztetik sem maguk, sem társaik testi épségét.

Ha sérült gyermek felvételét vállalja a bölcsőde, az alábbi feltételeket teljesíteni kell, csak ilyen esetben igényelhető az állami költségvetésből a "különleges gondozás keretében nyújtott ellátás" normatív támogatás.

A felvétel rendje

- Szükséges a Tanulási Képességet Vizsgáló Szakértői és Rehabilitációs Bizottság (továbbiakban szakértői bizottság) javaslata. Amennyiben a szülő nem rendelkezik a szakértői bizottság javaslatával, a bölcsődének a szülővel történő megbeszélés után kezdeményeznie kell a vizsgálatot.
- A szülőkkel történő beszélgetés alkalmával a bölcsődében orvosi és gyógypedagógiai anamnézis felvétel készül.
- A gyermek állapotának felmérését - megfigyelés és az anamnézis alapján - dokumentálni kell.
- A bölcsődébe a SNI gyerekeket 3 hónap próbaidővel lehet felvenni.
- A gyerekek korai fejlesztését a 16. Kerületi Pedagógiai Szakszolgálat végzi.

A sérült gyermekek elhelyezési módjai a bölcsődében

Teljes integráció: egészséges bölcsődei csoportban egy vagy két sérült gyermek helyezhető el. A sérült gyermek ellátása két egészséges gyermek gondozásához szükséges személyi feltételek biztosításával oldható meg, így a csoportlétszám maximum 8 fő.

Részleges integráció: a gondozási egység (két csoportszoba) részeként kell kialakítani. Ebben az esetben a gondozási egységen belül az egyik szobában az egészséges gyermekek, a másik szobában pedig a sérült gyermekek vannak elhelyezve. Szükséges, hogy a napirend meghatározott részében a két gyermekcsoport együtt legyen. Egy kisgyermekvelő három sérült gyermek gondozását és nevelését végzi.

Speciális csoport: a bölcsőde egy gondozási egységként kell kialakítani. A csoportban 6 év alatti, nagyobb mértékben sérült, felvételnél az ép bölcsődei csoportba nem illeszthető - jelentős fejlődésbeli elmaradást mutató - gyermekeket gondoznak, fejlesztenek. Kisgyermekvelő - gyermek arány: 1:3, azaz egy kisgyermekvelő 3 sérült gyermeket lát el, a csoportlétszám maximum 6 fő.

Gondozás - nevelés - fejlesztés

A sérült kisgyermek bölcsődei gondozása lehetővé teszi, hogy minél fiatalabb életkortól kezdve fejlesztő programmal segítsék a gyermek optimális személyiségfejlődését, biztosítsák a szülőkkel való együttműködést. Lehetőséget teremtünk arra, hogy a szülők figyelemmel kísérhessék gyermekük bölcsődei fejlődését, fejlesztését, választ kaphassanak kérdéseikre, igény szerint írásos fejlesztő programot kérhessenek otthonra. Fontos, hogy a kisgyermekvelő a sérült gyermeket önálló személyiségként fogadja el, gondozását-nevelését a gyermek egyéni igényének figyelembevételével végezze.

A kisgyermekvelő a sérült gyermekekkel való foglalkozás során módszerében figyelembe veszi, hogy náluk hosszabb időt vesz igénybe a tanulási folyamat, és ebben direkter kell részt vennie, mint az egészséges gyermekeknél. A sérült gyermek esetében kevésbé építhet arra a belső motivációra, amely az ép gyermeknél természetesen jelentkezik a fejlődés folyamán.

A kisgyermekvelő több elemből álló habilitációs munkát végez: gondoz, napirendbe illesztve végzi az egyéni és csoportos foglalkozásokat a gyógypedagógus irányítása alapján.

A korai fejlesztés és gondozás keretében biztosítani kell a gyermekek részére:

- 1.) 0-3 év között heti 1-2 órában

2.) 3-5 év között heti 2-4 órában

A sajátos nevelési igényű gyerekek gondozását, nevelését a 15/2013. /II.26./ EMMI rendelet szabályozza.

Egyéni foglalkozás

- A gyógypedagógus felméri és írásban rögzíti a gyermek fejlettségi szintjét.
- A látottak alapján részletes, írásbeli tervet készít, a fejlődés területeit külön-külön számba véve.
- A fejlesztési terv fő törekvéseit és az oda vezető apró lépéseket is megbeszéli a gyermek kisgyermekvelőjével.
- Bemutatja a gyakorlatban.
- Utazó gyógypedagógus esetén ezután a kisgyermekvelő a megbeszéltek szerint a napi gyakorlatban végzi a fejlesztést.
- Főállású gyógypedagógus, aki naponta jelen van a bölcsődében egyéni fejlesztő foglalkozásokat tart napi rendszerességgel.
- A gyógypedagógus folyamatosan együttműködik a kisgyermekvelővel, konzultál a szakvizsgálatot végző orvosokkal, utazó gyógypedagógussal, pszichológussal, más szakemberekkel, szükség esetén változtat a módszerekben, a programban és a fejlesztő eszközökben.
- A gyógypedagógus meghatározott időközönként (2-3 havonta) újra felméri a gyermek állapotát, és ehhez igazítja a programot.

Csoportos foglalkozás

- Teljes integrációban az egyéni foglalkozás, a gondozásba épített fejlesztés és az ép társakkal való együttlét biztosítja a sérült gyermek harmonikus fejlődését.
- A speciális és részleges integrációban működő csoportokban a napirend része.
- A gyógypedagógus tervezi, és napi rendszerességgel vezeti. A csoport kisgyermekvelőjével megbeszéli a foglalkozással elért kívánt hosszú távú célkitűzéseket és az ahhoz vezető apró lépéseket is. Előzetes megbeszélés alapján a kisgyermekvelő előkészíti a napi foglalkozáshoz szükséges eszközöket.4.

4. A gondozás nevelés feladatai

4.1 Egészséges életmódra nevelés

Az egészséges testi fejlődés elősegítése:

- A fejlődéshez szükséges egészséges és biztonságos környezet megteremtése.
- A primer szükségletek egyéni igények szerinti kielégítése.

Egészségvédelem, egészségnevelés, a környezethez való alkalmazkodás és az alapvető kulturhigiénés szokások kialakulásának segítése.

Egészségnevelési feladatok tervezete:

*„Egészségedre mindazonáltal
Gondot viselj, mert anélkül
Dolgodban el nem járhatasz.”*

/Apáczai Csere János/

A jövő nemzedékét a kisgyerekek alkotják. Az egészséges életmód alapjainak a lerakását már a születés előtt el kell kezdeni. A kismamákkal, orvosok védőnők foglalkoznak, hogy születendő gyermekük egészségesen jöjjön a világra. A családnak az első segítőtársa a nevelésben a védőnő, majd a bölcsődébe kerülés után a gyakorlati tanácsot adó segítőtársa a kisgyermeknevelő. A bölcsődei nevelés ráépül a szülők nevelő munkájára, ehhez szükség van a család és bölcsőde szoros és bizalmas kapcsolatára. A kapcsolat a szülőkkel legtöbb esetben közvetlenül szóbeli érintkezés útján történik. A szónak hatalma van, építhet, de rombolhat is. Egészséges elveket és szemléletet kell kialakítani a gyermeknevelés tekintetében, mert a szülők egészségvédő szerepe a gyermekek életében mindvégig jelentős marad, a gondozónők közvetítő munkája példaértékű.

- Fontosnak tartom a bölcsődébe járó gyermekek számára az egészséges életmód megalapozását, ezért törekedni kell a harmonikus testi-lelki fejlődéshez szükséges biztonságos környezet megteremtésére.
- A testi-lelki harmónia kialakítását és megőrzését a folyamatos napirendünkkel segítjük; ezen belül az étkezésekkel, mosakodással, öltözködéssel, alvással, szobatisztaságra neveléssel, levegőzéssel, a levegőn való játékkal és mozgással.
A szabadban való tartózkodás elengedhetetlen az egészségesen fejlődő gyerekek számára. Az időjárástól függően -5C-ig tartózkodnak a szabadban. Nyáron viszont óvjuk őket az erős nap káros hatásától is. Ha a gyerekek sokat tartózkodnak a levegőn edzetté ellenállóbbá, válnak a betegségekkel szemben.
A kisgyermeknevelő feladata a kulturhigiénés és magatartási szokások kialakítása a gyerekeknél.
- Korszerű, helyesen kialakított étrend, cukorfogyasztás csökkentése, a rágásra nevelés és az édes italok helyett víz adása. Szájhigiéniára nevelés.

4.2 Kulturhigiénés szokások kialakítása

Jó szokások kialakítása:

- Figyelemmel kell kísérni a hozzánk járó gyerekek kötelező védőoltásait is.
- A betegségek megelőzése érdekében a higiénés szabályokat fokozottan be kell tartanunk. A fertőző megbetegedéseknél az ÁNTSZ által előírt intézkedések az irányadóak. A megfelelően történő szellőztetés, légcseré a csoportszobákban elengedhetetlen többször is a nap folyamán.
- Nagy gondot kell fordítani a hozzánk járó gyermekek korszerű táplálkozására. A modern táplálkozási elveket kell figyelembe venni. A gyermekek életkora és fejlettségi szintje szerint készülnek a változatos és az évszakokhoz igazodó ételek. Szükség esetén a diétás étrendek is. Törekednünk kell arra, hogy minél több zöldséget és gyümölcsöt kapjanak. Fontos az is, hogy a nap folyamán a gyermekek a bölcsődei tartózkodásuk alatt bőségesen fogyaszthassanak folyadékot, víz, mindig a rendelkezésükre kell, hogy álljon és az édes italok jelenlétét ez által is szeretném csökkenteni. A napi étkezések a jól szervezett napirend szerint történik. Az étkezések alkalmával fő feladatok a kellemes nyugodt légkör kialakítása. Megszerettetni a gyerekekkel a különböző ízű, sűrűségű a korának megfelelő ételeket. Megtanítani őket az önálló étkezésre és a helyes étkezési szokások kialakítására. Hiszen a táplálásnak, étkezésnek nem csak a gyermek testi fejlődésében van szerepe, hanem az érzelmi élet, a szociális kapcsolatok alakulásában is.
A gyerekek ételmezését a HACCP minőségbiztosítási rendszer szabályozza. Figyelmet kell fordítani ennek megvalósítására, valamint figyelemmel kell kísérni a kisgyermek táplálásával kapcsolatos változásokat.

5. Érzelmi fejlődés, szocializáció

Feladataink:

1. A bölcsődébe kerüléssel járó nehézségek lehetőség szerinti megelőzése, illetve csökkentése.
2. Az érzelmi biztonságot jelentő kapcsolat kialakulásának segítése.
3. Az Én-tudat egészséges fejlődésének a segítése.
4. A kommunikatív képességek fejlődésének segítése a kommunikációs kedv felébresztésével és fenntartásával.

5.1 Értelmi fejlődés, a megismerési folyamatok fejlődése:

1. A gyermeki tevékenységek során élmények, viselkedési minták és helyzetmegoldási minták nyújtása.
2. Az önálló aktivitás és a kreativitás támogatása.
3. Az önálló véleményalkotásra, a döntésre, a választásra való képessé válás segítése.
4. Az egyes helyzetekben a gyermekek számára az önkifejezés lehetőségeinek megteremtése.

5.2 Szociális viselkedési szabályok kialakulása, pozitív megerősítés

1. Az együttélés szabályai elfogadásának, a mások iránti nyitottság, empátia és tolerancia fejlődésének segítése.
2. Lehetőségteremtés a kisgyermekvelővel és /vagy a társakkal közös élmények szerzésére.

6. A bölcsődei gondozás-nevelés főbb helyzeti

A gyermek testi-lelki harmóniájának az elősegítése, melyhez hozzátartozik a személyi és tárgyi környezettel való harmónia is. A gondozás és a játék a bölcsődei élet egyenrangúan fontos helyzetei. Törekszünk arra, hogy bölcsődei életünk élvezetes és motiváló legyen. A kisgyermekvelő feladata a gondozás magas színvonalának a biztosítása.

6.1 Gondozás:

A gondozás egy bensőséges interakciós helyzet a kisgyermekvelő és gyermek között, ami a gyermek szükségleteit elégíti ki. A személyes és szociális kompetencia kialakulásának egyik feltétele, hogy a kisgyermek a kezdetektől aktívan részt vehessen a gondozási helyzetekben, szabadon próbálkozhasson, érezve a gondozónő figyelmét, biztatását, támogató segítségét.

A gondozás jelentősen befolyásolja a szokások kialakítását és az önállósodást. A gondozás és a nevelés elválaszthatatlan egységet alkotnak, de a nevelés helyzetei nem korlátozódnak a gondozási helyzetekre. Fő feladatunk, hogy a gyerekeket bevonjuk a gondozás menetébe és biztosítsuk a próbálkozás lehetőségét számukra.

A gondozás főbb helyzetei:

1.) Tisztálkodás

Minden gondozási művelet kapcsán arra kell törekedni, hogy az a gyermeknek kellemes élmény legyen. Feladatunk, hogy segítségére legyünk abban, hogy a tisztálkodással és fürdetéssel kapcsolatban elsajátítsa azokat a készségeket, melyeket három éves korra általában el lehet várni.

Abban is segítenünk kell, hogy a tisztálkodással kapcsolatban egyre több szót, kifejezést sajátítson el, használjon fel helyesen.

A kéz-arcmosás minden étkezés előtt és után, illetve szükség szerint történik.

A WC használat, illetve pelenkázás is a gyermek igényei szerint valósul meg.

2.) Öltözködés

Öltözködés terén a gyermekek a teljes önállóságot még 3 éves korra sem érik el. A befejező, eligazító műveletben még segítséget igényelnek.

Fontos dolog, hogy a gyermekre mindig fejlettségének megfelelő ruhadarabot adjunk.

Tapasztalatunk szerint a 1,5 – 2 éves gyermekek már önállóan le tudnak vetkőzni. A 2,5 – 3 évesek pedig már próbálkoznak az öltözködéssel és gombolással is.

A kisgyermekvelő elegendő időt biztosítanak a gyermekek próbálkozásaira.

3.) Pihenés, levegőztetés, napoztatás

Gyermekeinknek biztosítjuk a nyugodt alvás feltételeit. Minden gyermeknek külön ágya, ágyneműje van. Alkalmazkodunk a gyermekek egyéni alvási szokásaihoz. Pl. cumi, cumisüveg, megszokott kendő, kedvenc maci, stb. használata. A kisgyermekvelők mindig a gyermekek mellett maradnak, a síró gyermeket megnyugtadják.

Az egészséges csecsemő és kisgyermek számára a szabad levegőn való tartózkodás éppen olyan fontos, mint a megfelelő táplálék. A levegőztetés fontos szervezési feladat.

A csecsemőket életritmusuk figyelembe vételével a szabad levegőn altatjuk. Ehhez megfelelő tárgyi feltételek szükségesek: kiságy, megfelelő ágynemű, ruhanemű.

Nyáron a nap nagy részét a játszóudvaron töltik a gyerekek. A napsugarak jótékonyan hatnak a gyermekek egészségére (D vitamin kialakulása, gyulladás gátló, immunrendszer erősítő hatás). A veszélyes ultraibolya sugarak ellen magas faktorszámú napozókrémeket kell használni. A nagy melegben pancsolókban frissülnek fel a gyerekek. A csecsemőket szűrt fényben napoztatjuk.

6.2 Önállóságra nevelés

A szobatisztaság komoly lépés a kisgyermek szociális fejlődésében. Az első olyan elhatározás, amely során kényelmetlenséget vállal annak érdekében, hogy a felnőttek rendjébe beilleszkedjék.

Az elhatározás alapja, hogy olyan akar lenni, mint a felnőttek. Az ehhez szükséges elhatározásra kb. 2 éves kora körül érik meg, és mindenféle előzetes szoktatás nélkül, 2 – 3 éves kora között – vagy egyik napról a másikra, esetleg néhány heti próbálkozás után – szobatiszta lesz. Fontos, hogy a felnőtt ebben is kezdettől fogva támogassa, együttműködjön vele.

A napi pelenkázások üteme rendszeresen történik, (illetve szükség szerint) a napirend része.

A kisgyermekvelő a 2 éves gyermeknek is felkínálja a bilijt, a kisgyermek eldöntheti, hogy rá akar-e ülni, vagy sem. A nagyobb gyermekek választhatnak a WC vagy a bili között.

6.3 Játék

A bölcsődei gondozás főbb helyzete.

A játék a kisgyermek legjellemzőbb tevékenységi formája, elsődleges szerepe van a gyermek fejlődésében. Játékban történik az élményfeldolgozás, a megértés folyamata, a játékban nyilvánulnak meg az érzelmek, ez jelzi az adott fejlettségi szintet.

A játék szabadsága azt jelenti, hogy a gyermek szabadon választja a játékot, önként vesz részt benne, maga választja meg, hogy mit, mivel, hogyan, hol, meddig és kivel játszik.

A játékeszközöket nyitott polcon helyezzük el és csoportosítjuk, mert a gyermekek így könnyebben megtanulják, hogy az egyes játékok hol találhatóak, azokkal hol tudnak a legzavartalanabban tevékenykedni, kialakít bennük bizonyos rendszerességet.

A csoportban játéksarkokat, valamint pihenésre, elkülönülésre alkalmas „puha sarkokat” alakítottunk ki.

A bölcsőde játékkészlete

- 1.) megfelel a gyermekek életkorának, fejlettségének érdeklődésének,
- 2.) többféle, gazdag tevékenységre ad lehetőséget,
- 3.) aktivitásra, szabad választásra lehetőséget nyújt.

A kisgyermek képesek hosszú percekig elmélyülten játszani, de igénylik, és nagyon élvezik, amikor a kisgyermekvelő együtt játszik velük. Ez a közös tevékenység kellemes élmény a gyermek számára. A másokkal való játszás során tanulja meg a gyermek a társas együttlét szabályait, meg tanul másokhoz alkalmazkodni, tapasztalatokat szerez saját akaratának érvényesítésében.

A bölcsődei nevelésben, a gyermek játékában a kisgyermekvelők is szerepet kapnak, hiszen a fejlődés fontos segítője az odafigyelésük, valamint, hogy esetenként ötletket, viselkedési és helyzetmegoldási mintákat adnak.

6.4 Tanulás

A bölcsődében a tanulás folyamatos, részben utánpótlás, spontán tevékenység átszövi a bölcsődei élet egészét.

Teljesítményelváráshoz kötött ismeretnyújtásnak, tehát iskolai jellegű tanításnak bölcsődében nincs helye. Bölcsődés korban minden tapasztalat- vagy információszerzés tanulás.

6.5 Zenei nevelés,-vers, mese

A mondókákat, énekeket mindig a gyerekek életkori sajátosságaihoz, egyéni fejlettségükhöz, érzelmi és hangulati állapotukhoz igazítjuk. Az értékes és gonddal összeválogatott zeneművek formálják a gyerekek esztétikai érzékenységét, és zenei ízlését. A személyes játékhelyzetben átélt mondókázás, éneklés, zenehallgatás örömeleményt, érzelmi biztonságot ad a kisgyermeknek. Az ismétlődések, a játékos mozdulatok megerősítik a zenei élményt.

A zene, az éneklés hozzájárul a csoportban a derűs, barátságos légkör kialakulásához és a lelki egészséghez. A gyermekek szívesen énekelnek együtt a kisgyermekvelővel, társakkal, ezért különböző hangszereink vannak, amelyeket a gyerekek szabadon használhatnak.

A mesélés, a képeskönyv nézegetés és a bábozás az érzelmi, értelmi és szociális fejlődésre nagy hatással van; gazdagodik a gyermek ismeretanyaga, könnyebben tud eligazodni az őt körülvevő világban. Az önmagáról szóló történetek hatására könnyebben feldolgozza saját élményeit. A versnek elsősorban a ritmusa, a mesének pedig a tartalma hat a személyiség fejlődésére. A mesélés is bensőséges kommunikációs helyzet, a

gyermek olyan tapasztalatokra és ismeretekre tesz szert, amelyekre más helyzetekben nincs lehetőség. A mese segíti az önálló véleményalkotás kialakulását.

A mesélést a gyermek érdeklődésére, aktivitására építjük. A mesét soha ne kérdezzük vissza, annak hatását a gyermek játékában, viselkedésében, beszédében mérheti le a kisgyermekvelő.

6.6 Környezeti nevelés

Bölcsődében a gyermekek környezeti nevelését saját tapasztalataikra építjük.

A szabadban tartózkodás alkalmával beszélgetünk az évszakok változásáról (tavasz, nyár, ősz, tél).

Udvaron megfigyeljük a madarak, bogarak, csigák, méhek életét. Terményeket, virágokat, növényeket lehet begyűjteni, melyekből akár későbbi alkotások készülnek.

Beszélgetni lehet az időjárásról– öltözködés kapcsolatáról. 2,5 – 3 éves gyermekek már a színeket is ismerik.

Örömmel mesélnék családjukról, testvéreikről, az otthon történt dolgokról.

6.7 Alkotó tevékenység

A gyermekek számára biztosítani kell a nap folyamán, hogy szabadon rajzolhassanak, festhessenek, ragaszthassanak és gyurmázhassanak. A feltételek biztosításánál figyelembe vesszük a csoportba tartozó gyermekek fejlettségi szintjét. E tevékenység során a kisgyermekvelő óvó-segítő figyelme biztosított. A kisgyermekvelő a technikákat, az anyagokkal és eszközökkel való bánásmódot megmutatja, de soha nem mondja meg, hogy mit alkossanak.

Az alkotó tevékenységhez minden lehetséges anyagot és eszközt felhasználunk: ceruza, ecset, dugó, szivacs, kréta, zsírkréta, fa, kő, termények, különböző színű és minőségű papírok. A tevékenységek kezdeményezésénél alkalmazkodunk az aktualitásokhoz (ünnepek, évszakok).

A gyermeki alkotásokat nagy becsben kell tartani.

6.8 Ünnepek – események

Ünnepek, ünnepélyek, nyílt napok, közös rendezvények

Az ünnepeket sem lehet kihagyni a bölcsőde életéből, hiszen így megkülönböztethetővé válnak a hétköznapok és az ünnepnapok. A közös ünneplés lehetőséget teremt arra, hogy a bölcsőde-család kapcsolat jó irányban, bizalmas kapcsolatban fejlődjön. A család és bölcsőde kapcsolatában mindig a gyermek áll. Tartós és eredményes kapcsolat csak akkor tud kialakulni a szülők és a kisgyermeknevelő között, ha egymást partnernek tekintik.

Hagyományos ünnepeink:

- **Születésnap:** csoporton belül, egyéni megünneplés az ünnepelt gyermek születésnapja körüli napon. Az ünnepelt apró, a gondozónők által készített ajándékot, léggömböt kap. Az életkornak megfelelő számú gyertya gyújtása jelképes tortán történik.

Február:

- **Farsang:** A farsangi bál, amely egyben jelmezbál is, a csoportokon belül zajlik. Jelmezbe öltözés a gyermek és a szülők kívánságától függ. A farsangi-zenés multság, amely délelőtt kerül megrendezésre, finom farsangi fánk-kóstolóval zárul.

Április:

- **Húsvét:**

A csoportokon belül kerül megünneplésre, a kisgyermekvelők a játszóudvaron rejtenek el apró tojásokat, amit összegyűjteni nagy élményt jelent a gyermekek számára. Terveink között szerepel az is, hogy nyuszi, bárány simogatást is szervezünk.

- **Apák alkotó délutánja**

Az alkotó délután szervezésével a cél, hogy szeretnénk bevonni az apákat, nagypapákat is egy kicsit az anyák napi előkészületekbe, hogy jobban betekintsenek Ők is a bölcsőde életébe.

Május:

- **Anyák napja:**

Az édesanyák és a nagymamák meghívásával történik, minden kisgyermek meghívót ad édesanyjának. Közös énekkel, rövid verssel köszöntjük az édesanyákat, majd megvendégeljük őket.

Június

- **Gyermeknap:**

A családdal közös rendezvény. Ünnepi programokat biztosítunk a gyermekek és a szülők számára, ki-ki a saját kedve és érdeklődése alapján vesz részt benne. Szeretnénk ezt a napot felejthetlenné varázsolni a gyerekek számára. Kiemelt célként kezeljük az egészséges táplálkozás kialakítását, ételbemutatót és kóstolót keresztül.

Augusztus: Az óvodába távozó gyerekek búcsúztatása.

December:

- **Mikulás:**

Csoportonként érkezik a beöltözött Mikulás és osztja szét a csomagokat a gyerekeknek. Ilyenkor a bátrabb gyerekek még énekelnek is a Mikulásnak, néhányan még szívesen el is beszélgetnek vele.

- **Karácsony:**

Meghitt ünnepünk. Minden csoportunk külön ünnepli. A gyerekek, szülők és a gondozónők meghitt percekét töltenek el egymással. Ilyenkor minden csoport új játékokat is kap.

Alkotó délután

- Alkotó délutánjaink az ünnepekhez kapcsolódnak, az ünnepi előkészületekbe vonjuk be a családokat. Közösen munkálkodnak ilyenkor a gyerekek, szülők, kisgyermeknevelők.
- Anyák napja előtt: közös meglepetés készítése az édesanyáknak.
- Karácsony előtt decemberben: mézeskalácssütést tervezése, szülőkkal, gyerekekkel együtt.

6.9 Mozgás

Az egészséges csecsemő és kisgyermek mozgásigénye és a mozgás iránti vágya igen nagy. A csoportszobákban és a játszóudvaron egyaránt biztosítjuk számukra a minél nagyobb, biztonságos mozgásteret, mozgásfejlesztő játékokat, eszközöket melyek használata során gyakorolják és élvezik a gyerekek a mozgás adta lehetőségeket.

A mozgás és a mozgásos játékok jelentik a játék főbb helyzetét, ezért a csoportszobákban és a játszóudvarokon egyaránt megtalálhatók az ugráló labdák, pónik, alagutak, csúszda, tricikli, motorok, lábbal

hajtós kisautók. Fontos, hogy a környezet balesetmentes legyen és a játékeszközök felkeltsék az érdeklődést. Az időjárástól függően a lehető legtöbb időt kell biztosítani a szabad levegőn való mozgásra.

A várható fejlődés jellemzői bölcsődés kor végére

- 1.) A gyermek több területen önálló: önállóan étkezik, öltözködik, tisztálkodik;
- 2.) Nem csak felnőtt társaságában érzi jól magát, szívesen játszik társaival is;
- 3.) Jól tájékozódik környezetében, ismeri a napi eseményeket a csoportban;
- 4.) A kialakított szokásokhoz-szabályokhoz való alkalmazkodás nem jelent számára nehézséget;
- 5.) Környezete iránt nyitott, érdeklődő, szívesen vesz részt a közös tevékenységben;
- 6.) Verbálisan kommunikál, szókinccse széles, beszéde, nyelvtani struktúrája kialakulóban van;
- 7.) Többségük szobatisztává válik.

Az egyes gyermekek között teljesen egészséges fejlődés esetén sem látunk azonosságot, hiszen pszichés-szomatikus fejlődés és a fejlettségi szint tekintetében jelentős egyéni különbségeket mutatnak.

7. A gyermekekre vonatkozó bölcsődei dokumentáció

A bölcsőde a gyermek fejlődésének nyomon követése, a fejlődési folyamat alakulásáról való tájékozódás céljából az egyes módszertani javaslatokban megfogalmazott módon dokumentációt vezethet.

A dokumentáció vezetése, az abban szereplő adatok, információk felhasználása a gyerekekről való lehető legmagasabb színvonalú gondoskodás biztosítása, a gyermek fejlődésének segítése, a hátrányos helyzetű gyermekek esetében a hátrányoknak és következményeiknek enyhítése érdekében történjék. A dokumentáció semmiféleképpen sem a gyermekek minősítését szolgálja.

A dokumentáció vezetéséhez kérni kell a szülők hozzájárulását, a rögzítetteket kérésre a szülőknek meg kell mutatni.

A dokumentáció vezetésénél és őrzésénél a személyiségi jogokat a legmesszebbmenőkig figyelembe kell venni.

7.1. A kisgyermeknevelők által vezetett dokumentációk

- Csoportnapló
- Bölcsődei gyermek-egészségügyi törzslapja.
- Családi füzet: A bölcsőde és a család kapcsolattartásának egyik írásos formája. A szülőket tájékoztatja a gyermek bölcsődei élet történéseiről, fejlődéséről.
- Fejlődési napló
- Törzslap betétlapja, melyen rögzíti a családlátogatás és a beszoktatás eseményeit
- kisgyermeknevelői jellemzés a szakértői bizottsági, illetve egyéb szakvizsgálatokhoz

A SNI gyermekekről vezetett dokumentációk a bölcsődében:

A korai fejlesztés és gondozás feladatait csak szakember végezheti. A Szakértői és Rehabilitációs Bizottság szakvéleményére épített – egyéni fejlesztési évre készített **egyéni fejlesztési terv** alapján kell végezni. Az egyéni fejlesztési tervet a korai fejlesztést és gondozást végző vagy irányító gyógypedagógus készíti el.

Az egyéni fejlesztési tervnek tartalmaznia kell az értelmi fejlesztés, a hallásfejlesztés, a látásfejlesztés, az adaptációs tréning, a mozgásfejlesztő terápiák, logopédiai terápiák a pszichológiai fejlesztés feladatait.

A fejlesztést - gondozást végző gyógypedagógus központilag kiadott nyomtatványon **egyéni fejlesztési naplót** vezet.

A gyermek fejlődését a korai fejlesztést és gondozást végző vagy irányító gyógypedagógus központilag kiadott nyomtatványon **értékelő lapon** értékeli.

Az értékelési lap egy példányát megküldi a Szakértői és Rehabilitációs Bizottságnak, illetve a szülőnek, egy példánya az ellátó intézményben marad.

A gyógypedagógus által vezetett dokumentáció:

- egyéni fejlesztési terv, amely a fejlődést követve változhat,
- csoportos foglalkozás tervezete,
- gyógypedagógiai felmérés készítése évente legalább 2 alkalommal a csoportokról és egyénekről,
- gyógypedagógiai szakvélemény készítése szakértői bizottsági és szakvizsgálatokhoz.

A bölcsődeorvos által vezetett nyilvántartások, illetve kezelt dokumentumok

- bölcsődei gyermek-egészségügyi törzslap (a gyermek 1 éves koráig havonta, később negyedévente vezeti)
- heti étrend (együttműködés az illetékes szakemberekkel)
- az élelmezés ellenőrzése mind szakszerűség, mind higiéné szempontjából

Az élelmezésvezető által vezetett nyilvántartások, illetve kezelt dokumentumok

- étkezők nyilvántartása (gyermekek,)
- havi étrendek (bölcsődeorvossal, bölcsődevezetővel)
- nyersanyag felhasználás
- árubeszerzési bizonylatok, számlák
- adagolási útmutató
- ételrecept-gyűjtemény
- HACCP működtetése

7.2. A bölcsődevezetői dokumentáció

- Felvételi könyv (SZ.NY.3354-10 r.m.sz.ny.)
- A 235/1997. (XII. 17.) Kormányrendelet IX. számú melléklet „A gyermekjóléti alapellátásban részesülő gyermekekről”
- Megállapodás az ellátás igénybevételéről 1997. évi XXXI. Tv. 32. § (4)
- Szülői nyilatkozat a tájékoztatási kötelezettség megtörténtéről 1997. évi XXXI. Tv. 33. § (2)
- Havi statisztika – Bölcsődei jelentés havonta: felvett gyerekek...%, gondozott gyerekek...%
- A 133/1997. (VII. 29.) Kormányrendelet
- 1. számú melléklet - Térítési díj nyilvántartása
- 2. számú melléklet – Nyilvántartás az ellátási napokról
- 3. számú melléklet – Nyilvántartás az étkezést igénybe vevőkről
- Gyermekétkeztetés – intézményi térítési díjkezdmény – elszámolása

- Hatósági bizonyítvány a 3 vagy több gyerekes illetve tartósan beteg gyereket nevelő családok étkezési térítési díj kedvezményéhez
- Ingyenes étkezés
- Havi központi étrend (bölcsődeorvossal, élelmezésvezetővel)
- Fertőző betegségekről történő kimutatás
- Tetvességi nyilvántartás – a „Johan Béla” Országos Epidemiológiai Központ Módszertani levele alapján
- Személyi anyagok vezetése

7.3. Bölcsőde felvételi rendje

Bölcsődei jelentkezés

Sajátos nevelési igényű gyermek felvételi kérelmét minden év március hónapban kell benyújtani. A szülő jelentkezési lapot tölt ki, valamint bemutatja a sajátos nevelési igényt alátámasztó dokumentumokat.

A felvételtől szakmai csoport (gyermekorvos, gyógypedagógus, konduktor, bölcsődevezető) dönt a gyermekkel való megismerkedést, valamint a szülővel történő beszélgetést követően, írásban rögzített szempontsor alapján. A felvétel elbírálásáról a bölcsőde a szülőt május végéig írásban értesíti. Szabad férőhelyek függvényében a sajátos nevelési igényű gyermekek felvétele a nevelési év során folyamatos.

A bölcsődei jelentkezés minden évben az óvodai beíratások idejéhez kapcsolódva történik. A bölcsődei felvétel iránti kérelmet minden év májusában kell benyújtani, ahová a szülő a gyermekét szeretné beíratni. Ezen túlmenően a gyermekfelvétel egész évben folyamatos a szabad férőhelyek függvényében. A szülő gyermeke bölcsődei felvételét az adott évre, valamint a következő nevelési évre kérheti.

Az óvodai nevelésre nem érett gyermek esetén, ha a gyermek a harmadik életévét betöltötte, de testi vagy szellemi fejlettségi szintje alapján még nem érett az óvodai nevelésre és óvodai jelentkezését a bölcsőde orvosa nem javasolja, bölcsődében gondolható negyedik életévének betöltését követő augusztus 31-ig.

A szülő a bölcsődében „Jelentkezési lap”-ot tölt ki, ezzel regisztrálják a bölcsődébe történő jelentkezését. A felvételi kérelmet sorszámmal kell ellátni és átvételi igazolást kell adni a Jelentkezési Lap átvételéről. Ezt követi a felvételi kérelmek bölcsődei szintű egyeztetése. A területileg illetékes védőnőkkel szükség szerint fel kell venni a kapcsolatot, és tájékozódni kell a jelentkező családok gyermekeiről, a körülményekről, a rászorultságról, a veszélyeztetett gyermekekről. A területileg illetékes védőnő a gyermek jelentkezési lapjához csatolva írásban jelezheti a rászorultság megállapítását.

A bölcsődei felvétel elbírálásának szempontjai:

A bölcsődei felvétel során előnyben kell részesíteni azt a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermeket, akinek mindkét szülője vagy más törvényes képviselője igazolja, hogy munkaviszonyban vagy munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyban áll. [Gyvt. 43. §³³²(3)]

Továbbá előnyben kell részesíteni:

- aki Gyermekjóléti Központ javaslatával rendelkezik,
- akit egyedülálló vagy időskorú személy nevel, vagy akivel együtt a családban három vagy több gyermeket nevelnek, kivéve azt,
- akinek szülője, gondozója szociális helyzete miatt az ellátásról nem tud gondoskodni,

- akinek szülője orvosilag igazolt betegsége miatt a gyermekének ellátását biztosítani nem, vagy csak részben tudja,
 - akit - gyámhatósági határozat alapján - gyámként kirendelt időskorú (a reá vonatkozó nyugdíjkorhatárt elért) hozzátartozója nevel,
 - a meghatározott sorrendiség figyelembe vétele nélkül szükség esetén-soron kívül a gyermek bölcsődei ellátását biztosítani kell, ha a gyámhatóság védelembe vételt rendelt el és kötelezi a szülőt, hogy folyamatosan vegye igénybe a gyermekek napközbeni ellátását.
- Akiknek szülei, nevelői, gondozói munkavégzésük, munkaerő piaci részvételt elősegítő programban, képzésben való részvételük, betegségük, vagy egyéb ok miatt napközbeni ellátásukról nem tudnak gondoskodni.

A felvétel eredményességéről a szülő 30 napon belül írásban választ kap. Amennyiben nem nyert felvételt a gyermek a szülőnek joga van az értesítés kézhezvételétől számított 15 napon belül fellebbezni.

A gyermek bölcsődei felvételekor az ellátásban részesülő gyermek szülője (törvényes képviselője) valamint a Kertvárosi Egyesített Bölcsődék az ellátását biztosító intézmény, írásos megállapodást köt

Személyi Térítési díjat kell fizetni naponta, amely áll 630 Ft/nap/étkezési díjból és 165 Ft/napi gondozási díjból. A törvényben megfogalmazott feltételekkel rendelkező szülőknek ingyenes ellátásban részesül gyermeke.

A bölcsődei ellátás megszűnik

Megszűnik annak a gyermeknek az ellátása, aki a bölcsőde orvosának szakvéleménye szerint egészségi állapota miatt bölcsődében nem gondozható, illetőleg magatartászavara veszélyezteti a többi gyermek fejlődését, ellátását.

Ha a szülő a gyermek 30 napon túli távollétét orvosi igazolással nem tudja igazolni.

A bölcsődei ellátás megszűnik annak a nevelési évnek a végén, amikor a gyermek a 3. életévét betöltötte, kivéve, ha a gyermek testi, vagy szellemi fejlettsége alapján még nem érett az óvodai nevelésre – ez esetben a bölcsődei nevelés egy évvel meghosszabbodik.

8. Jogok és kötelezettségek, érdekképviselet

Gyermeki jogok- (1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról)

6. §

(1) A gyermeknek joga van a testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődését, jólétét biztosító saját családi környezetében történő nevelkedéshez.

(2) A gyermeknek joga van ahhoz, hogy segítséget kapjon a saját családjában történő nevelkedéséhez, személyiségének kibontakoztatásához, a fejlődését veszélyeztető helyzet elhárításához, a társadalomba való beilleszkedéséhez, valamint önálló életvitelének megteremtéséhez.

(3) A fogyatékos, tartósan beteg gyermeknek joga van a fejlődését és személyisége kibontakozását segítő különleges ellátáshoz.

(4) A gyermeknek joga van ahhoz, hogy a fejlődésére ártalmas környezeti és társadalmi hatások, valamint az egészségére káros szerek ellen védelemben részesüljön.

(5) A gyermeknek joga van emberi méltósága tiszteletben tartásához, a bántalmazással - fizikai, szexuális vagy lelki erőszakkal -, az elhanyagolással és az információs ártalommal szembeni védelemhez.

(6) A gyermeknek joga van ahhoz, hogy a közszolgálati médiákban fejlettségének megfelelő, ismeretei bővítését segítő, erőszakmentes, a magyar nyelv és kultúra értékeit őrző műsorokhoz hozzáférjen.

7.§

(1) A gyermek szüleitől vagy más hozzátartozóitól csak saját érdekében, törvényben meghatározott esetekben és módon választható el. A gyermeket kizárólag anyagi okból fennálló veszélyeztetettség miatt nem szabad családjától elválasztani.

(2) A gyermeknek joga van - örökbefogadó családban vagy más, családot pótló ellátás formájában - a szülői vagy más hozzátartozói gondoskodást helyettesítő védelemhez.

(3) A gyermek helyettesítő védelme során tiszteletben kell tartani lelkiismereti és vallásszabadságát, továbbá figyelemmel kell lenni nemzetiségi, etnikai és kulturális hovatartozására.

(4) A gyermeknek joga van származása, vér szerinti családja megismeréséhez és a kapcsolattartáshoz.

(5) A gyermeknek joga van ahhoz, hogy mindkét szülőjével kapcsolatot tartson abban az esetben is, ha a szülők különböző államokban élnek.

8.§

(1) A gyermeknek joga van a szabad véleménynyilvánításhoz, és ahhoz, hogy tájékoztatást kapjon jogairól, jogai érvényesítésének lehetőségeiről, továbbá ahhoz, hogy a személyét és vagyonát érintő minden kérdésben közvetlenül vagy más módon meghallgassák, és véleményét korára, egészségi állapotára és fejlettségi szintjére tekintettel figyelembe vegyék.

(2) A gyermeknek joga van ahhoz, hogy az őt érintő ügyekben az e törvényben meghatározott fórumoknál panasszal éljen.

(3) A gyermeknek joga van ahhoz, hogy alapvető jogai megsértése esetén bíróságnál és törvényben meghatározott más szerveknél eljárást kezdeményezzen.

9.§

(1) Az átmeneti vagy tartós nevelésbe vett gyermek joga különösen, ha életkorához, egészségi állapotához, fejlettségéhez, valamint egyéb szükségleteihez igazodóan

a) állandóságot, érzelmi biztonságot nyújtó teljes körű ellátásban, gondozásban, - nemzetiségi, etnikai és vallási hovatartozását figyelembe vevő - megfelelő nevelésben, oktatásban részesüljön,

b) gondozási helyének megváltoztatását, testvéreivel való együttes elhelyezését kezdeményezze,

c) felzárkóztató, tehetségfejlesztő programokon és érdeklődésének megfelelő szabadidős foglalkozásokon vegyen részt,

d) vallási vagy lelkiismereti meggyőződését szabadon megválassza, kinyilvánítsa és gyakorolja, valamint hit- és vallásoktatásban vegyen részt,

e) véleményt nyilvánítson a részére biztosított nevelésről, oktatásról, ellátásról, a személyét érintő kérdésekben meghallgassák, tájékoztassák,

f) érdekei képviselőjére gyermekönkormányzat létrehozását kezdeményezze,

g) támogatást kapjon gondozójától, törvényes képviselőjétől családi környezetébe való visszatéréshez,

h) családi környezetébe való visszatérését kezdeményezze,

i) személyes kapcsolatait ápolhassa,

j) utógondozásban részesüljön.

(2) Ha az (1) bekezdés i) pontja szerinti jog gyakorlása a gyermek személyiségfejlődését hátrányosan befolyásolja, a szülő vagy más kapcsolattartásra jogosult közeli hozzátartozó kapcsolattartási joga az e törvényben foglaltak szerint korlátozható, megvonható vagy szüneteltethető.

10.§

(1) A gyermek kötelessége különösen, hogy

a) gondozása és nevelése érdekében szülőjével vagy más törvényes képviselőjével, gondozójával együttműködjön,

b) képességeinek megfelelően tegyen eleget tanulmányi kötelezettségének,

c) tartózkodjék az egészségét károsító életmód gyakorlásától és az egészségét károsító szerek használatától.

(2) A gyermekek védelmét ellátó szervezetek (a továbbiakban: intézmény) házirendje - e törvényben meghatározott keretek között - a gyermek életkorához, egészségi állapotához, fejlettségi szintjéhez igazodva állapítja meg a gyermekek jogai gyakorlásának és kötelességei teljesítésének szabályait.

(3) Ha az intézmény házirendjét a fenntartó jóváhagyta, azt az intézményben mindenki által jól látható helyen ki kell függeszteni, és gondoskodni kell megismertetéséről, továbbá arról, hogy az, a gyermekek, a hozzátartozók és az intézmény dolgozói számára hozzáférhető legyen.

8.1 Gyermeki jogok védelme

11.§

(1) A gyermeki jogok védelme minden olyan természetes és jogi személy kötelessége, aki a gyermek nevelésével, oktatásával, ellátásával, ügyeinek intézésével foglalkozik.

(2) A gyermek alkotmányos jogainak védelmét az állampolgári jogok országgyűlési biztosa (a továbbiakban: biztos) a maga sajátos eszközeivel segíti, és ennek során

a) a biztos feladata, hogy a gyermek alkotmányos jogait érintő - tudomására jutott - visszaéléseket vizsgálja, és orvoslásuk érdekében általános vagy egyedi intézkedéseket kezdeményezzen,

b) a biztos az a) pontban megnevezett intézkedéseiről évente beszámol az Országgyűlésnek.

Szülői jogok és kötelességek

12.§

(1) A gyermek szülője jogosult és köteles arra, hogy gyermekét családban gondozza, nevelje és a gyermeke testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődéséhez szükséges feltételeket - különösen a lakhatást, étkezést, ruházattal való ellátást -, valamint az oktatáshoz és az egészségügyi ellátáshoz való hozzájárulást biztosítsa.

(2) A gyermek szülője jogosult arra, hogy a gyermeke nevelkedését segítő ellátásokról tájékoztatást, neveléséhez segítséget kapjon.

(3) A gyermek szülője - ha törvény másként nem rendelkezik - jogosult és köteles gyermekét annak személyi és vagyoni ügyeiben képviselni.

4) A gyermek szülője köteles

a) gyermekével együttműködni, és emberi méltóságát a 6.§ (5) bekezdése szerint tiszteletben tartani,

b) gyermekét az őt érintő kérdésekről tájékoztatni, véleményét figyelembe venni,

c) gyermekének jogai gyakorlásához iránymutatást, tanácsot és segítséget adni,

d) gyermeke jogainak érvényesítése érdekében a szükséges intézkedéseket megtenni,

e) a gyermeke ellátásában közreműködő személyekkel és szervekkel, továbbá a hatóságokkal együttműködni.

8.2 Érdekképviselet

Az ellátásban részesülők érdekvédelme A Gyv.tv. 35. §.(1) bekezdése értelmében az intézmény fenntartója meghatározza az ellátásban részesülők érdekvédelmét szolgáló érdekképviseleti fórum megalakításának és működésének szabályait. Az érdekképviseleti fórum szavazati jogú választott tagjai: - az ellátásban részesülő gyermek szülei vagy más törvényes képviselői, - a bölcsőde dolgozóinak képviselői, - az intézményt fenntartó képviselői.

Az Érdekképviseleti Fórum szabályzata az intézményben megtekinthető.

A fórum válsztása az első szülői értekezlet után történik. a szülők a csoportokban egymással megbeszélve, szavazással kijelölik a választott tagokat. Jegyzőkönyv készül a választásról.

1. Az Érdekképviseleti Fórum célja: Az ellátásra jogosultak és az intézményi jogviszonyban állók érdekvédelme.
2. Az Érdekképviseleti Fórum feladata: Megvizsgálja az elé terjesztett panaszokat. Dönt a hatáskörébe tartozó ügyekben. Intézkedést kezdeményez az intézményvezetőnél, szükség esetén a fenntartónál. Véleményt nyilvánít az intézmény vezetőjénél a gyermeket érintő ügyekben. Egyetértési jogot gyakorol a házirend jóváhagyásánál.
3. Az Érdekképviseleti Fórum működési területe a 16. kerületi Kertvárosi Egyesített Bölcsődék tagintézményei.
4. Az Érdekképviseleti Fórum működése: A gyermek szülője, ill. törvényes képviselője panasszal élhet a bölcsőde vezetőjénél, az Egyesített Bölcsődék vezetőjénél, továbbá az Érdekképviseleti Fórumnál az ellátást érintő kifogások orvoslása érdekében, - a gyermeki jogok sérelme, - az intézmény dolgozóinak kötelezettségzegése esetén.

A bölcsőde vezetője, az Egyesített Bölcsődék vezetője és az Érdekképviseleti Fórum a panaszt 15 napon belül köteles kivizsgálni és tájékoztatást adni a panasz orvoslásának lehetséges módjáról. A gyermek szülője, ill. törvényes képviselője az intézmény fenntartójához, továbbá a gyermekjogi képviselőhöz fordulhat, ha nem kap értesítést a vizsgálat eredményéről, vagy, ha a megtett intézkedéssel nem ért egyet.

Gyermekvédelem a bölcsődénkben

A gyermekvédelmi feladatok ellátását a bölcsődében alapvetően A gyermekek védelméről és gyámügyi igazgatásról szóló, 1997. évi XXXI. törvény., valamint 15/1998. (IV.30) Nm. rendelet szabályozza.

A bölcsődénk a gyermekvédelmi rendszer része ezért a gyermekvédelmi feladatokat mi is ellátjuk.

Feladataink:

- Gyermekvédelmi felelős biztosítása
- A gyermeki jogok védelme és tiszteletben tartása
- A veszélyeztetettség felismerése és jelzése.
- A gyermekbántalmazás jeleinek felismerése, jelzése
- A rászoruló családok részére a családtámogatási formák megismertetése.

Mivel a jelző rendszer részei vagyunk ezért jelzéssel, kell, éljünk a gyermekvédelem intézményei felé, ha a gyermekbántalmazás, veszélyeztetettség vagy elhanyagolás jeleit tapasztaljuk.

Gyermekjogi képviselője van a bölcsődénknek.

9. Kapcsolattartás a szülőkkel

Az egyéni kapcsolattartási formáink:

- 1.) Időpont egyeztetés után egyéni beszélgetés: hirdett formában lehetőségek adunk a szülőknek., hogy részletesebb tájékoztatást kapjon a gyermeke bölcsődében tapasztalt fejlődéséről. Mély őszinte beszélgetések alakulhatnak ki a szülők és a gondozónők között.
- 2.) Beszélgetések érkezéskor és hazamenetelkor, üzenő füzet

Csoportos kapcsolattartási formák:

- 1.) Szülői értekezletek (hagyományos értekezletek)
- 2.) Szülőcsoportos beszélgetések:
- 3.) Témaközpontú megbeszélések a csoportok kisgyermeknevelőinek a vezetésével a csoportba járó gyermekek szüleit foglalkoztató nevelési témáról. Lehetőség nyílik egymás meghallgatására, nevelési helyzetek, problémák közös megbeszélésére és esetleg helyzetkezelési módok elsajátítására. Szülőcsoportos beszélgetéseket a gondozási nevelés évben 2-3 alkalommal tervezem.
- 4.) Hirdetőtábla:
- 5.) Írásos tájékoztatók
- 6.) Szervezett programjaink: célja, hogy közös élményekkel, tapasztalatokkal az emberi kapcsolatok gyarapításával hozzájáruljunk a szülői kompetencia fejlődéséhez, a családi nevelésnek és a gyermek fejlődésének segítéséhez. Ilyen programjaink például az alkotó délutánok, Télapóvárás, Karácsony, farsang, Anyák napja, Gyermeknap, bölcsődebúcsúztató.

9.1 Külső kapcsolati rendszerek

- Egyesített Bölcsődék vezetőjével.
- A Napsugár Bölcsőde az Egyesített Bölcsőde tagintézménye, ebből következik, hogy a kerület többi bölcsődéjével szoros és jól működő, partneri kapcsolatot tartunk fent. Lehetőségeinkhez mérten látogatásokat is szerveznénk nyílt napok alkalmával tapasztalatcsere céljából.
- Napraforgó Gyermekjóléti Központ és Családsegítő Szolgálattal
- A védőnői szolgálattal.
- Kapcsolatban kell állnunk továbbá:
 - Az ÁNTSZ-el
 - A bölcsőde orvosával
 - 16. kerületi Pedagógiai Szakszolgálattal
 - A Tanulási Képességet Vizsgáló Szakértői Bizottsággal
 - A 16. kerületi óvodákkal törekszünk hatékony, partneri kapcsolatainkat megtartani és szülői értekezlet keretében lehetőséget biztosítunk az óvodák vezetőinek az intézményeik bemutatására.
 -

10. Fejlesztési tervek, célkitűzések

A bölcsődénk célkitűzése a 2018/2019-es nevelési évről a kommunikáció fejlesztése két irányba.

Kisgyermeknevelő-gyermek, kisgyermeknevelő-szülő

Különösen nagy figyelmet kell fordítani a kommunikációra az intézmény dolgozóinak a betérő szülők, hozzátartozók, vendégek felé.

Fontos, hogy a kisgyermeknevelők pontosan számoljanak be a gyermek napjáról, hogyan étkezett, aludt, játszott, történt-e valami különös az adott napon, részt vett-e szolgáltatáson. Nem csak szóban informáljuk a szülőket, hanem az üzenő füzetten keresztül is a havi illetve negyedéves jellemzéseknél, illetve a különböző ünnepek meghívására, amit a bölcsődében tartunk. Ezen felül lehetőséget nyújtunk egyéni fogadó órára és szülő csoportos megbeszélésekre is. Írásos kommunikáció még az intézményen belül az átadóban található faliújságunk, melyen a különböző aktuális információk találhatóak.

Gyermekek felé való kommunikáció

Nagyon fontos, hogy a kisgyermeknevelők érthetően tisztán, választékosan beszéljenek, énekeljenek a gyermekeknek. A kisgyermeknevelő példaértékű a gyermekek számára. A helyes kommunikáció által a gyermekek beszéde, ismeretei szókincse folyamatosan bővül fejlődik.

A sajátos nevelési igényű gyermekeknél még fontosabban figyelembe kell venni, hogy milyen fejlettségi szinten vannak, és a következő szempontokat betartva segíthetjük a gyermek kommunikációját:

- szemkontaktus, szembefordulva beszélünk hozzá
- mondjunk kevesebbet és lassan akár többször is ismételve
- Egyszerű szavakat használjunk
- Gestusokkal kísérjük a mondandónkat
- Arc kifejezéseket, fejrázás vagy bólintás kíséretében az „igen és a nem”
- Szükség szerint vizuális módszerek használata
- Szükség szerint tárgyas megsegítéssel.

Kisgyermeknevelő-szülő kommunikációja

Kiemelten fontos feladatunknak tartjuk a kisgyermeknevelő –szülő kommunikáció fejlesztését, elmélyítését, melynek segítségéhez szituációs és helyzetmegoldó gyakorlatokat tervezünk.

Alap koncepcióm, hogy olyan családbarát bölcsődét kívánunk működtetni, ahol az ellátás összhangban van a gyermekek szükségleteivel, megfelel a szülők és családok igényeinek, a fenntartó is elégedett az ellátás minőségével.

- Az eltérő fejlődési ütemű valamint sajátos nevelési igényű gyermekek szüleinek támogatása a **gyermekük állapotának elfogadásában**, nehéz feladatot jelent, ebben jelentős szakirányú segítséget nyújthatna egy **pszichológus** számukra. Találkozások színtere lehet a bölcsőde, olyan anyák számára, akik azonos napi gondokkal küszködnek, egymástól megerősítést kapnak és ez az élethelyzet pozitívabb elfogadását eredményezi számukra.
- Folyamatosan nő a szolgáltatásra járó gyermekek száma, valamint a sajátos nevelési igényű gyerekek számának növekedése miatt a **tornterem** kapacitása nem elegendő, szükségessé válna egy új fejlesztésekre is alkalmas szoba (írisz terápia alkalmazása.)

- A kérdőíves felméréseinkből és a szülők általi visszajelzésekből szintén látjuk, hogy min kellene még változtatnunk. 2014-től **egyéni beszélgetésekre** adunk lehetőséget /meghirdetett keretek között évente 1* 15-20p./a családoknak nem csak a sajátos nevelési igényű gyerekeknél, hanem az egészségesen fejlődő társaiknál is. A családok igénye, hogy többször szeretnének ilyen lehetőségeket kapni hosszabb idő intervallumban. Úgy gondolom, hogy ez megvalósítható feladat.
- Az elmúlt nevelési évünk tapasztalatai alapján a kommunikáció során szülő-kisgyermeknevelő között gyakran nem megfelelő esetleg félreérthető a kommunikáció csere. Ennek érdekében tervezzük az elkövetkezendő nevelési évről, hogy az esetlegesen felmerülő problémákat minden alkalommal átbeszéljük és ehhez kapcsolódva szituációs gyakorlatokat tervezünk.
- Terveink között szerepel a kisgyermeknevelő **hallgatók képzésében való részvétel is**, gyakorlati hely biztosítása.
- **Éves tájékoztató füzet** készítése a szülők számára az adott nevelési évre tervezett családi programokról és időpontjairól. Célja: - a szülők és családok időben történő tájékoztatása.

Szakmai feladatok

- Az egységes gondozási-nevelési feladatok megvalósítása
- Gyermekcsoportok szervezése a folyamatos és rugalmas napirend megvalósítása
- Új gyermekek beiratkozásának lebonyolítása – gyermekfelvétel
- Szülői értekezletek tartása
- Családlátogatások, beszoktatások szervezése
- Időszakos gyermekfelügyelet szervezése
- Házi továbbképzések szervezése-lebonyolítása
- Szakmai kérdések megbeszélése a dolgozókkal
- A család és bölcsőde kapcsolatának erősítése
- Szakmai kapcsolatok tatása és ápolása.
- Egészségnevelési munka, segíti megvalósítani az ilyen jellegű tevékenységeket.
- Fertőző megbetegedés esetén az ÁNTSZ utasításainak betartása, végrehajtása.
- Ellenőrizni a gondozónők által vezetett dokumentációkat, segíteni azok szakszerű vezetését.

Vezetői feladatok:

- A zökkenőmentes és balesetmentes üzemelés biztosítása, szervezése és lebonyolítása a vagyonvédelmi, munkavédelmi és tűzvédelmi előírások alapján.
- Részt venni a biztonsági szemléken.
- Folyamatosan figyelemmel kísérni a jogszabályi változásokat, betartását.
- Szervezni és levezetni a bölcsődei munkaértekezleteket.
- A rendelkezésünkre álló keretösszeg gazdaságos felhasználása és felelősségteljes kezelése. (beszerzések, raktározás)
- Élelmezéssel kapcsolatos feladatok, étlaptervezés-ellenőrzés.
- Dokumentációs feladatok:

Ellenőrzési feladatok:

- Minden egyes ellenőrzést értékelés követ.
- A kisgyermeknevelőkkel a megfigyelések értékelését szóban és írásos formában valósítom meg.
- A technikai dolgozókkal azonnali reagálás, ill. írásos forma, szükség esetén külön technikai értekezlet keretén belül.

Továbbképzések:

Fontosnak tartom a kisgyermeknevelők a házon belüli továbbképzését. A továbbképzések témáját közösen kell megbeszélni és olyan témákat választani, amelyek mindenkit érdekelnek és közös feldolgozásra alkalmasak, valamint a bölcsőde kiemelt feladatára irányul. Egy-egy téma érdekes lehet a kisegítő személyzet számára is (pl. technikai dolgozók, szakácsnő, ételmezésvezető) Színesítjük a továbbképzéseinket egy-egy esetmegbeszélésével is, azokban a témákban, amelyek erre lehetőséget kínálnak. A helyzetmegoldó gyakorlatokkal, amelyeknek témáját lehet a mindennapi munkánkból meríteni, érdekesek, és nagyon sokat lehet belőlük tanulni.

Értekezletek: kisgyermeknevelői, munkatársi, csoportvezetői, egyéb

- Az értekezleteket a gyermekek felügyeletének biztosítása miatt két formában tervezem Külön a technikai, konyhai dolgozóknak, s külön a kisgyermeknevelőknek.
- Munkatársi értekezleteket évente legalább kétszer tervezek tartani, illetve szükség szerint.
- Kisgyermeknevelői értekezleteket havi rendszerességgel, illetve szükség szerint.
- A csoportvezetői értekezleteket havonta egy alkalommal, valamint rendszerességét az aktualitások is befolyásolják.
- HAACP team értekezletet évenként kétszer kell tartani illetve probléma esetén-soron kívül.
- Technikai dolgozóknak tartott értekezletre negyedévenként kerül sor.

11. Az intézmény működését szabályozó törvények, jogszabályok

Bölcsődénk működését számos törvény és jogszabály szabályozza.

- Alapvetően az 1997.évi XXXI. Tv. „A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról” 42 §. (1.) hatálya alá tartozik. Ezen belül a gyermekjóléti alapellátások, a gyermekek napközbeni ellátásának a szakágazata.
- ENSZ Emberi jogok nyilatkozata
- 1991. évi törvény a Gyermekek jogairól
- 1993. évi III. törvény a szociális igazgatásról és a szociális ellátásokról
- 1998. évi LXXXIV. Tv A családok támogatásáról
- 7/2010. Bölcsődék Napjának megünnepléséről

- 1998. évi XXVI. törvény a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról
- 15/2013. (II. 26.) EMMI rendelet a pedagógiai szakszolgálatokról
- 1992. évi XXXIII. Tv a közalkalmazottak jogállásáról
- 15/1998 (IV.30.) NM. rend a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti és gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló.
- 9/2000 (VIII.4.) SzCsM rendelet a személyes gondoskodást végző személyek továbbképzéséről.
- 62/2011 (VI.30.) VM rendelet a vendéglátó ipari termékek előállításának és forgalomba hozatalának Élelmiszerbiztonsági feltételeiről
- 66/2006 Az állati eredetű élelmiszerekre vonatkozó egyes élelmiszer higiéniai szabályokról szóló.
- 37/2014. (IV.30.) EMMI rendelet a közétkeztetésre vonatkozó táplálkozásról.
- 38/2011A gyermekjátékszerek biztonsági követelményeiről, vizsgálatáról és tanúsításáról
- 18/1998. (VI.3) NM. rendelet. A fertőző betegségek és járványok megelőzése érdekében szükséges Járványügyi intézkedésekről.

11.1 Felhasznált irodalom

- Módszertani levelek- Szakmai kiadványok
- Játék a bölcsődében.
- Korai fejlesztés a bölcsődében
- Szülővel történő fokozatos bölcsődei beszoktatás
- A bölcsődei nevelés - gondozás szakmai szabályai
- Folyamatos napirend a bölcsődében
- Bölcsődei adaptáció
- Útmutató a bölcsődei gondozónők családlátogatásához